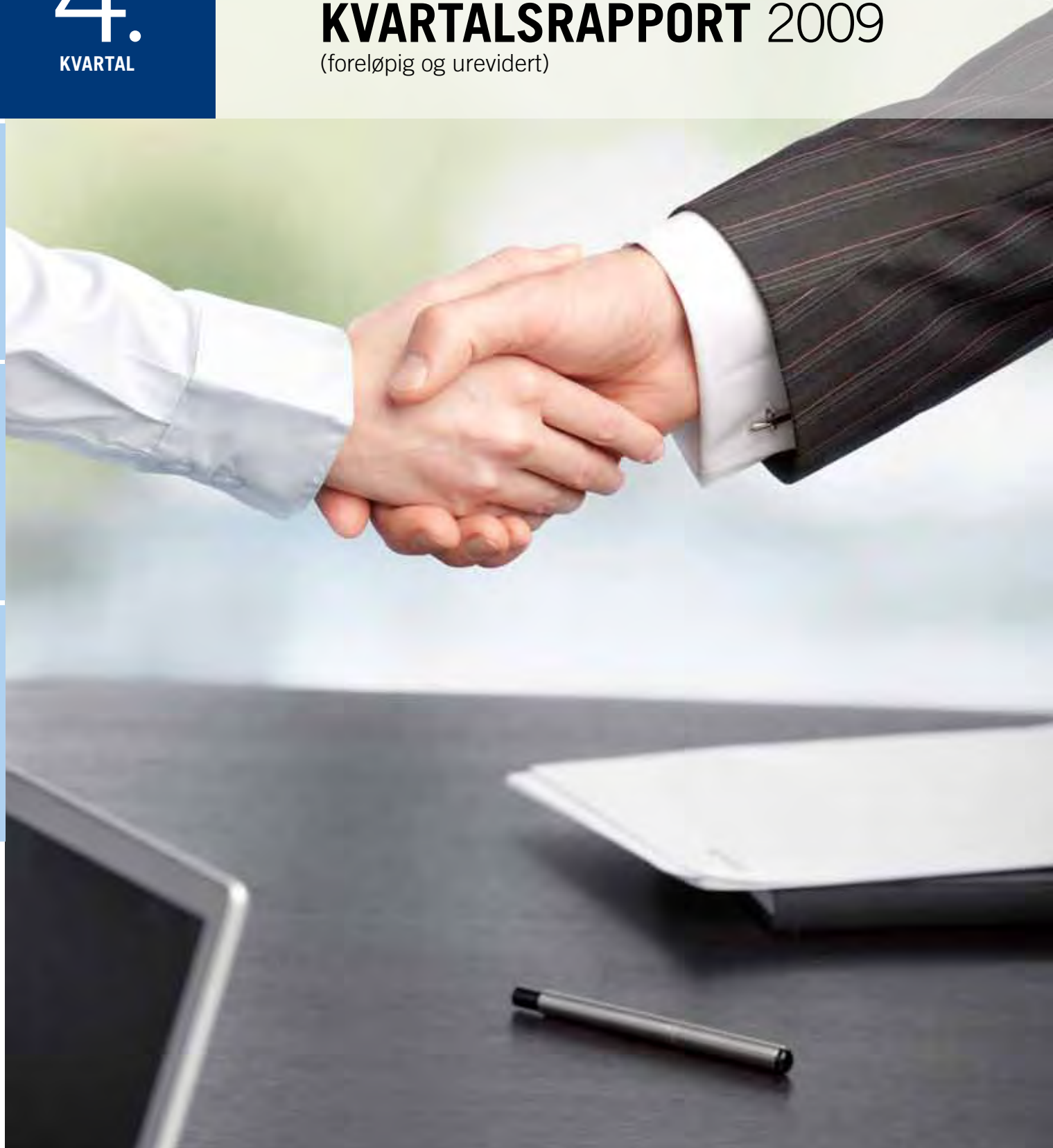

4.
KVARTAL

DnB NOR

KVARTALSRAPPORT 2009

(foreløpig og urevidert)

Hovedtall

Fjerde kvartal 2009

- Driftsresultatet før nedskrivninger og skatt utgjorde 4,1 milliarder kroner (5,2)
- Resultatet var 1,7 milliarder kroner (1,6)
- Resultat etter minoritetsinteresser var 2,1 milliarder kroner (2,0)
- Resultat per aksje ble 1,58 kroner (1,52)
- Egenkapitalavkastningen ble 10,1 prosent (10,7)
- Kostnadsgraden, fratrukket goodwillnedskrivninger, var 49,3 prosent (42,2)
- Kjernekapitaldekningen ble 9,3 prosent (6,7)

Året 2009

- Driftsresultatet før nedskrivninger og skatt utgjorde 18,7 milliarder kroner (15,6)
- Resultatet var 7,0 milliarder kroner (8,9)
- Resultat etter minoritetsinteresser var 8,6 milliarder kroner (9,2)
- Resultat per aksje ble 6,43 kroner (6,91)
- Egenkapitalavkastningen ble 10,6 prosent (12,4)
- Kostnadsgraden, fratrukket goodwillnedskrivninger, var 48,3 prosent (51,4)
- Foreslått utbytte per aksje er 1,75 kroner (0)

Sammenlignbare tall for 2008 i parentes.

Det er ikke foretatt full eller begrenset revisjon av kvartalsregnskap og kvartalsberetning, men rapporten er gjennomgått av konsernets internrevisjon. Rapporten er behandlet i Revisjonsutvalget.

Rapport for fjerde kvartal og året 2009

Fjerde kvartal 2009

Innledning

DnB NORs resultat i fjerde kvartal var 1 689 millioner kroner, opp fra 1 629 millioner i fjerde kvartal 2008. Driftsresultat før nedskrivninger og skatt ble 4 109 millioner kroner, sammenlignet med 5 176 millioner i fjerde kvartal 2008. Tallene for 2008 ble spesielt påvirket av positive resultateffekter av markedsverdivurderinger av gjeldsposter.

Nedskrivningene i fjerde kvartal var 1 517 millioner kroner, som var markert lavere enn de to foregående kvartalene. 845 millioner kroner av nedskrivningene var knyttet til DnB NORDs virksomhet, og resultatet påvirkes derfor fremdeles vesentlig av konjunkturedgangen i Baltikum og Polen. Samlet ble nedskrivningene for året 2009 på 7,7 milliarder kroner, som var lavere enn tidligere anslag for nedskrivninger på 8 til 10 milliarder kroner. Av de samlede nedskrivningene i konsernet utgjorde nedskrivninger i DnB NORD 51 prosent for hele året 2009.

Egenkapitalavkastningen var 10,1 prosent, sammenlignet med 10,7 prosent i fjerde kvartal 2008. Resultat per aksje var 1,58 og 1,52 kroner i samme perioder.

Netto renteinntekter utgjorde 5 606 millioner kroner, sammenlignet med 6 179 millioner ett år tidligere. Reduksjonen skyldtes blant annet et lavere rentenivå, som ga 576 millioner kroner i lavere inntekt på egenkapital og ikke rentebærende poster, og negative valutaeffekter. Gjennomsnittlig utlånsvolum ble redusert med 30 milliarder kroner fra fjerde kvartal 2008 som følge av en styrket norsk krone og konjunkturutviklingen. Korrigert for valutakurseffekter ble utlånene redusert med 9 milliarder kroner.

Gjennomsnittlige utlånsmarginer økte med 27 basispunkter fra fjerde kvartal 2008 målt mot 3-måneders pengemarkedsrente, mens gjennomsnittlige innskuddsmarginer falt med 45 basispunkter. Konsernet tilpasset utlånsmarginene til økte finansieringskostnader gjennom 2009. Inntektsfallet fra fjerde kvartal 2008 gjenspeilet også en treghet i pristilpasningen, men i første rekke effekter av et lavere rentenivå.

Andre driftsinntekter falt med 1 455 millioner kroner fra fjerde kvartal 2008, til 3 160 millioner. Det var spesielt markedsverdivurderinger på gjeldsinstrumenter som bidro til inntektsfallet. Disse inntektene var positive i fjerde kvartal 2008, men negative i 2009. Driftsinntekter fra ordinær bankvirksomhet var høyere enn i fjerde kvartal 2008, mens inntektene fra Vital ble redusert med 307 millioner kroner.

Som en følge av nedgangen i økonomien og endrede markedsforhold ble det nedskrevet goodwill på investeringer i Sverige og i DnB NORD med til sammen 338 millioner kroner.

Ordinære driftskostnader, fratrukket goodwillnedskrivninger, ble redusert med 241 millioner kroner fra fjerde kvartal 2008.

Kostnadsprogrammet, andre effektiviseringstiltak og markeds-tilpasninger ga vesentlige effekter for konsernet som mer enn oppveide lønns- og prisveksten i perioden.

Finansieringen av virksomheten ble i stor grad normalisert gjennom andre halvår 2009, men finansieringskostnadene var høyere enn før finanskrisen. Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av DnB NOR Boligkreditt var også i fjerde kvartal et viktig finansieringsgrunnlag.

DnB NOR fikk, i likhet med mange andre finansinstitusjoner, en negativ justering av ratingen fra Moody's og Standard & Poor's i løpet av fjerde kvartal 2009. Ratingen var ved utgangen av 2009 henholdsvis Aa3 fra Moody's og A+ fra Standard & Poor's, begge med stabile utsikter. Dette har hatt minimal effekt på priser og volumer knyttet til finansieringen.

DnB NOR styrket mot slutten av 2009 egenkapitalen med netto 13,9 milliarder kroner gjennom en emisjon av ordinære aksjer med fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Kapitalutvidelsen gjør konsernet bedre posisjonert for høyere kapitaldekningskrav, samtidig som transaksjonen øker konsernets evne til å møte kundenes finansieringsbehov og til å utnytte lønnsomme forretningsmuligheter som et ledd i videre vekst.

Som en følge av finansuroen er det stilt krav fra markedet og myndighetene om høyere kapitalisering i finansnæringen. Kapitalutvidelsen bidro til at kjernekapitaldekningen etter nye kapitaldekningsregler økte fra 6,7 prosent ved utgangen av 2008 til 9,3 prosent ved utgangen av 2009. Styret vurderer konsernet som godt kapitalisert i forhold til regulatoriske krav og nordiske konkurrenter.

Kapitalutvidelsen medfører, sammen med et godt resultat i 2009, at den langsiktige utbyttepolitikken raskere kan gjenopptas. Styret foreslår at det for 2009 utbetales et utbytte på 1,75 kroner per aksje, med et mål om utbytte på om lag 50 prosent av periodens normaliserte resultat fra regnskapsåret 2010, forutsatt tilstrekkelig soliditet.

Styret i DnB NOR besluttet ved utgangen av 2009 å igangsette en vurdering av aksjonæravtalen med NORD/LB om mulig kjøp av deres eierandel på 49 prosent i DnB NORD.

DnB NOR legger stor vekt på å tilby kundene gode og konkurransedyktige produkter og tjenester. På slutten av året ble Postbanken og DnB NOR kåret til henholdsvis beste og fjerde beste bank av tidsskriftet Norsk Familieøkonomi, og DnB NOR ble kåret til norsk mester i klassen boliglån over to millioner kroner av tidsskriftet Dine Penger. Arbeidet med å gjøre DnB NORs kunder mer fornøyde vil bli ytterligere styrket i 2010. DnB NORs visjon er å skape verdier gjennom kunsten å møte kunden, og det er definert nye kjerneverdier som skal støtte opp om visjonen.

DnB NOR var ved utgangen av 2009 det tredje største selskapet på Oslo Børs med en markedsverdi på 102 milliarder kroner.

Resultatregnskap

Netto renteinntekter

	4. kvartal		4. kvartal
Beløp i millioner kroner	2009	Endring	2008
Netto renteinntekter	5 606	(573)	6 179
Utlåns- og innskuddsmarginer		121	
Utlåns- og innskuddsvolumer		79	
Egenkapital og ikke rentebærende poster		(576)	
Langsiktig finansiering og interbankoperasjoner		(165)	
Sikringsfondsavgift		(106)	
Amortiseringseffekter likviditetsporteføljen		16	
Andre netto renteinntekter		57	

Netto renteinntekter ble redusert med 9,3 prosent fra fjerde kvartal 2008, som en konsekvens av blant annet nedgang i utlånsvolumet gjennom 2009 og et lavt rentenivå. Utlånsvolumet ble redusert med 30 milliarder kroner i gjennomsnitt fra fjerde kvartal 2008. En styrket norsk krone medførte at utlån og innskudd fikk lavere verdi uttrykt i norske kroner. Volumnedgangen var også en konsekvens av at nedgangskonjunkturen ga lavere etterspørsel etter kreditt i bedrifts-markedet. Utlån til personmarkedet fortsatte imidlertid å vokse.

Gjennomsnittlige utlånsmarginer, målt mot 3-måneders penge-markedsrente, økte med 27 basispunkter fra fjerde kvartal 2008. Fra tredje til fjerde kvartal 2009 var det en utflating av marginene som følge av sterk konkurranse og stabilt rentenivå.

Det var fortsatt stor konkurranse om innskuddene, og innskudds-marginen ble redusert med 45 basispunkter fra fjerde kvartal 2008.

Det lave rentenivået ga 576 millioner kroner i lavere inntekt på egenkapital og ikke rentebærende balanseposter enn i fjerde kvartal 2008.

Netto andre driftsinntekter

	4. kvartal		4. kvartal
Beløp i millioner kroner	2009	Endring	2008
Netto andre driftsinntekter	3 160	(1 455)	4 615
Aksjemarkedsrelaterte inntekter		829	
Inntekter fra eiendomsmegling		77	
Øvrige driftsinntekter		50	
Netto finans- og risikoresultat fra Vital ¹⁾		(307)	
Netto gevinster på valuta og renteinstrumenter ²⁾		(854)	
Resultat fra tilknyttede selskaper ³⁾		(1 250)	

1) *Fratrullet garantert avkastning og tildeling til forsikringstagerne.*

2) *Eksklusive garantier.*

3) *Økte kredittmarginer ga store urealiserte gevinster på innlån i Eksportfinans i fjerde kvartal 2008.*

Netto andre driftsinntekter ble redusert med 31,5 prosent fra fjerde kvartal 2008. Det var ekstraordinært høye inntekter knyttet til markedsverdivurderinger av finansielle instrumenter og stor volatilitet i finansmarkedene i fjerde kvartal 2008. Situasjonen ved utgangen av 2009 var vesentlig mer normal, samtidig som det var betydelige tilbakeføringer av tidligere markedsverdiendringer.

Det var også store urealiserte gevinster på innlån i Eksportfinans i fjerde kvartal 2008 og ikke tilsvarende inntekter i fjerde kvartal 2009.

Aksjemarkedsrelaterte inntekter fra bankvirksomheten økte fra fjerde kvartal 2008, mens det var en nedgang i inntektene fra Vital.

Driftskostnader

Konsernets samlede kostnader ble redusert med 960 millioner kroner fra fjerde kvartal 2008. Totalkostnaden inkluderer imidlertid goodwill-nedskrivninger. Se omtalen av årsregnskapet for en gjennomgang av de samlede goodwillnedskrivningene. Tabellen nedenfor viser kostnadene i DnB NORs ordinære virksomhet.

	4. kvartal		4. kvartal
Beløp i millioner kroner	2009	Endring	2008
Sum ordinære driftskostnader	4 319	(241)	4 559
Kostnadsprogrammet		(126)	
Restruktureringskostnader, kostnadsprogrammet		20	
IT-kostnader		(190)	
Markedsføringskostnader		(52)	
Honorarer		(35)	
Lønns- og prisvekst		109	
Operasjonell leasing		49	
Øvrige driftskostnader		(14)	

Konsernets ordinære driftskostnader ble redusert med 5,3 prosent fra fjerde kvartal 2008. Konsernets kostnadsprogram ga et vesentlig bidrag til den svært positive kostnadsutviklingen. De største effektene i perioden kom gjennom effektivisering av filialnettet og produksjonsapparatet, IT-rasjonalisering, samordning av viktige funksjoner i konsernet og reduserte anskaffelseskostnader.

Overgangen fra finansiell til operasjonell leasing ga økte kostnader sammenlignet med fjerde kvartal 2008. Det gjorde også overtagelsen av finanskonsulenter fra Posten Norge som til sammen utgjorde 163 årsverk. IT-kostnadene ble redusert i fjerde kvartal som følge av redusert systemutviklingsaktivitet i forhold til planen.

Nedskrivninger på engasjementer

Individuelle nedskrivninger i virksomheten utenom DnB NORD utgjorde 534 millioner kroner i fjerde kvartal, en reduksjon på 258 millioner fra fjerde kvartal 2008. Individuelle nedskrivninger i DnB NORD utgjorde 768 millioner kroner i fjerde kvartal 2009, en reduksjon på 139 millioner fra 2008. Resultateffekten av gruppe-nedskrivningene var 216 millioner kroner i fjerde kvartal, ned fra 615 millioner i fjerde kvartal 2008. Samlet ble nedskrivningene redusert med 797 millioner kroner fra fjerde kvartal 2008.

Forretningsområdene

Fra 1. juli 2009 har DnB NORs virksomhet vært inndelt i forretnings-områdene Retail Norge, Storkunder og internasjonal, DnB NOR Markets og Liv og kapitalforvaltning. Forretningsområdene er selvstendige resultatområder og har ansvar for betjening av alle konsernets kunder og for det totale tilbudet av produkter. DnB NORD følges også opp som et eget resultatområde.

Retail Norge

Retail Norge har ansvaret for betjening av personkunder og små og mellomstore bedriftskunder i regionnettet i Norge. En koordinert betjening i lokalk markedene skal styrke relasjonen til kundene og øke kundetilfredsheten.

	4. kvartal		4. kvartal
Resultat i millioner kroner	2009	2008	Endring
Netto renteinntekter	3 615	3 674	(59)
Andre driftsinntekter	963	806	157
Sum inntekter	4 578	4 480	98
Driftskostnader	2 496	2 557	(61)
Driftsresultat før nedskrivninger	2 082	1 923	158
Netto gevinster varige driftsmidler	0	(1)	2
Netto nedskrivninger utlån	344	643	(298)
Driftsresultat før skatt	1 738	1 279	458

Gjennomsnittlige balanseposter i milliarder kroner

Netto utlån til kunder	723,8	682,9	40,9
Innskudd fra kunder	370,6	360,6	9,9

Nøkkeltall i prosent

Avkastning på allokert kapital ¹⁾	25,3	18,3
Ordinær kostnadsgrad ²⁾	52,3	54,8
Innskuddsdekning	51,2	52,8

1) *Beregnet på grunnlag av allokert risikojustert kapital.*

2) *Kostnadsgrad korrigert for nedskrivninger av goodwill.*

Retail Norge oppnådde et godt resultat i fjerde kvartal 2009 med stabile inntekter og kostnader og reduserte nedskrivninger på utlån sammenlignet med tilsvarende periode i 2008. Netto nedskrivninger på utlån utgjorde 0,19 prosent av gjennomsnittlige utlån, ned fra 0,37 prosent i fjerde kvartal 2008. Netto utlån til kunder økte med 6,0 prosent, og økningen skjedde primært på lån til personmarkedet. Kvaliteten i utlånsporteføljene var solid.

Storkunder og internasjonal

Storkunder og internasjonal har ansvar for betjening av store norske bedrifter og hele den internasjonale bankvirksomheten. Relasjonsbygging basert på lang erfaring og bred kompetanse skal skape sterke, langsiktige og lønnsomme kunderelasjoner både i hjemmemarkedet og internasjonalt innen de strategiske satsingsområdene.

	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Endring
<i>Resultat i millioner kroner</i>			
Netto renteinntekter	1 425	1 866	(441)
Andre driftsinntekter	586	687	(100)
Sum inntekter	2 011	2 553	(542)
Driftskostnader	405	534	(129)
Driftsresultat før nedskrivninger	1 606	2 018	(413)
Netto gevinster varige driftsmidler	0	0	0
Netto nedskrivninger utlån	189	127	62
Driftsresultat før skatt	1 417	1 892	(475)
<i>Gjennomsnittlige balanseposter i milliarder kroner</i>			
Netto utlån til kunder	341,3	388,0	(46,6)
Innskudd fra kunder	219,5	222,1	(2,6)
<i>Nøkkeltall i prosent</i>			
Avkastning på allokert kapital ¹⁾	13,3	17,4	
Kostnadsgrad	20,2	20,9	
Innskuddsdekning	64,3	57,2	

1) Beregnet på grunnlag av allokert risikojustert kapital.

Redusert aktivitet, lavere pengemarkedsrenter og en styrket norsk krone sammenlignet med sentrale valutaer, medførte lavere inntekter enn i fjerde kvartal 2008. Netto utlån til kunder ble redusert med 12,0 prosent i gjennomsnitt fra fjerde kvartal 2008, hvorav effekter av endrede valutakurser stod for 3,7 prosentpoeng. Netto nedskrivninger på utlån viste en moderat økning, men var på et relativt lavt nivå i fjerde kvartal 2009. Målt i forhold til gjennomsnittlige utlån utgjorde nedskrivningene 0,22 prosent, sammenlignet med 0,13 prosent i 2008.

DnB NOR Markets

DnB NOR Markets er Norges største verdipapirforetak og betjener kunder fra hovedkontoret i Oslo, 13 regionale meglerbord i Norge, seks internasjonale kontorer samt gjennom elektroniske kanaler.

	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Endring
<i>Resultat i millioner kroner</i>			
Valuta og rente- og råvarederivater	311	724	(412)
Investeringsprodukter	135	176	(41)
Corporate finance	130	142	(12)
Verdipapirtjenester	58	73	(16)
Sum kundeinntekter	634	1 115	(481)
Netto inntekter fra likviditetsporteføljen			
inklusive endringer i kredittmarginer	230	259	(29)
Andre inntekter fra egenhandel	367	1 042	(675)
Totalt inntekter fra egenhandel	597	1 301	(704)
Renter av allokert kapital	28	109	(81)
Sum inntekter	1 259	2 525	(1 266)
Driftskostnader	459	527	(68)
Driftsresultat før nedskrivninger	800	1 998	(1 198)
Netto gevinster varige driftsmidler	0	0	0
Netto nedskrivninger utlån	0	1	0
Driftsresultat før skatt	800	1 997	(1 197)
<i>Nøkkeltall i prosent</i>			
Avkastning på allokert kapital ¹⁾	41,5	80,3	
Kostnadsgrad	36,5	20,9	

1) Beregnet på grunnlag av allokert risikojustert kapital.

DnB NOR Markets' resultat for fjerde kvartal 2009 var preget av et lavere aktivitetsnivå i økonomien, som ga en reduksjon i inntekter fra både kunder og egenhandelsaktiviteter. Konjunktorene førte til redusert aktivitet innen investeringer, finansiering, eksport og import hos kundene og reduserte etterspørselen etter sikringsprodukter. Sammenlignet med fjerde kvartal 2008 førte en normalisering av finansmarkedene og lavere volatilitet i markedene til reduserte marginer.

Liv og kapitalforvaltning

Liv og kapitalforvaltning omfatter Vital og DnB NOR Kapitalforvaltning og har ansvar for livsforsikring, pensjonssparing og kapitalforvaltning.

Vital

	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Endring
<i>Resultat i millioner kroner</i>			
Renteresultat	1 353	2 432	(1 080)
- herav verdiendring eiendommer	5	(1 232)	1 237
Fra tilleggsavsetninger	(173)	(1 727)	1 555
Risikoresultat	(71)	(135)	64
Administrasjonsresultat	2	(34)	35
Fortjeneste på risiko og rentegaranti	112	116	(4)
Annet	(12)	(61)	49
Resultat til fordeling	1 212	592	620
Midler tilført forsikringskunder	908	(4)	912
Driftsresultat før skatt	304	596	(292)
Skatt	(771)	427	(1 198)
Resultat etter skatt Vital	1 075	170	906
<i>Balanse i milliarder kroner (ved utgangen av perioden)</i>			
Totalt eiendeler	232,5	224,1	8,3
<i>Nøkkeltall i prosent</i>			
Avkastning på allokert kapital ¹⁾	50,8	7,9	

1) Beregnet på grunnlag av allokert risikojustert kapital.

Nedgangen i driftsresultat før skatt i Vital skyldtes blant annet at tallene i fjerde kvartal 2008 var påvirket av tilbakeføringer fra tidligere kvartaler. Den betydelige reduksjonen i Vitals skattekostnad i fjerde kvartal skyldtes blant annet realisasjon av aksjegevinster som er skattefrie etter fritaksmetoden, og revurdering av lignende skatteposisjoner i selskapet. I fjerde kvartal 2009 var det tegn til bedring i eiendomsmarkedet, og eiendomsverdiene ble svakt oppjustert. I tilsvarende periode i 2008 ble eiendomsverdiene redusert med 1 232 millioner kroner.

Bokført avkastning på kollektivporteføljen ble 1,5 prosent i fjerde

kvartal 2009 sammenlignet med 1,7 prosent i tilsvarende periode i 2008. Verdijustert avkastning var 1,8 prosent i fjerde kvartal 2009. Avkastningen på selskapsporteføljen ble redusert fra 2,6 prosent i fjerde kvartal 2008 til 1,1 prosent i 2009.

DnB NOR Kapitalforvaltning

	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Endring
<i>Resultat i millioner kroner</i>			
Netto renteinntekter	6	7	(1)
<i>Forvaltningsinntekter</i>			
- fra pesonkunder	73	37	36
- fra institusjonelle kunder	131	143	(12)
Andre driftsinntekter	0	14	(14)
Sum inntekter	210	200	9
Driftskostnader	143	108	34
Driftsresultat før nedskrivninger	67	92	(25)
Netto gevinster varige driftsmidler	0	0	0
Driftsresultat før skatt	67	92	(25)

Balanse i milliarder kroner (ved utgangen av perioden)

Kapital til forvaltning	441,3	478,3	(37,1)
-------------------------	-------	-------	--------

Nøkkeltall i prosent

Avkastning på allokert kapital ¹⁾	29,7	41,1
Kostnadsgrad	68,	54,0

1) Beregnet på grunnlag av allokert risikojustert kapital.

Gode forvaltningsresultater i DnB NOR Kapitalforvaltning bidro til å opprettholde inntektene på nivå med fjerde kvartal 2008, til tross for redusert kapital til forvaltning. Reduksjonen i forvaltningskapital skyldtes primært en reforhandlet avtale med Skandia Liv. Ny avtale innebærer lavere volumer, men muligheter for høyere honorarer ved gode forvaltningsresultater og kostnadsreduksjoner gjennom avvikling av internasjonale kontorer.

DnB NORD

DnB NORD er eid med 51 prosent av DnB NOR og har sin hovedvirksomhet i Baltikum og Polen. Virksomheten i Baltikum har vært spesielt hardt rammet av nedgangskonjunktorene.

	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Endring
<i>Resutat i millioner kroner</i>			
Netto renteinntekter	369	479	(111)
Andre driftsinntekter	182	276	(94)
Sum inntekter	551	755	(204)
Driftskostnader	768	543	225
Driftsresultat før nedskrivninger	(217)	213	(430)
Netto gevinster varige driftsmidler	(15)	3	(18)
Netto nedskrivninger utlån	845	1 053	(208)
Driftsresultat før skatt	(1 078)	(837)	(241)

Gjennomsnittlige balanseposter i milliarder kroner

Netto utlån til kunder	75,9	87,8	(11,8)
Innskudd fra kunder	20,0	23,1	(3,1)

Nøkkeltall i prosent

Avkastning på allokert kapital ¹⁾	(28,9)	(28,4)
Kostnadsgrad ²⁾	72,6	54,2
Innskuddsdekning	26,4	26,4

1) Beregnet på grunnlag av allokert risikojustert kapital.

2) Kostnadsgrad korrigert for nedskrivninger av goodwill.

Driftsresultat før nedskrivninger på utlån var negativt i fjerde kvartal 2009 som følge av nedskrivninger på goodwill på til sammen 368 millioner kroner. Netto utlån ble redusert med 13,5 prosent fra fjerde kvartal 2008. Netto nedskrivninger i forhold til gjennomsnittlige utlån ble redusert fra 4,77 prosent i fjerde kvartal 2008 til 4,44 prosent i fjerde kvartal 2009. DnB NORD er i ferd med å bygge ned aktiviteten i Danmark og Finland og vil konsentrere virksomheten om datterbankene i Baltikum og Polen. Som et ledd i nedbyggingen ble om lag

50 prosent av den danske og finske porteføljen solgt til DnB NOR ved utgangen av 2009. DnB NORD venter at nivået på nedskrivninger på utlån vil være relativt høyt også i 2010. Selskapet vil arbeide for å konsolidere virksomheten, redusere nedskrivningene og bedre kostnadseffektiviteten.

Året 2009

Resultatregnskap

DnB NOR opplevde i 2009 et turbulent og krevende år preget av finansuro og nedgangskonjunkturer både i Norge og internasjonalt. I andre halvår ble imidlertid den økonomiske situasjonen gradvis bedre. På tross av utfordringene leverte konsernet positive resultater i alle kvartaler i 2009.

Driftsresultat før nedskrivninger og skatt økte med 19,8 prosent fra 2008, til 18 717 millioner kroner. Resultatet for 2009 ble 7 026 millioner kroner, sammenlignet med 8 918 millioner i 2008. Resultat etter minoritetsinteresser var i samme perioder 8 585 og 9 211 millioner kroner. Den store forskjellen skyldtes underskuddet i DnB NORD, hvor minoritetsaksjonærene ble belastet med sine respektive andeler.

Netto renteinntekter

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2009	Endring	2008
Netto renteinntekter	22 633	723	21 910
Utlåns- og innskuddsmarginer		1 856	
Utlåns- og innskuddsvolum		943	
Valutakurseffekter		569	
Egenkapital og ikke rentebærende poster		(1 940)	
Langsiktig finansieringskostnad		(853)	
Sikringsfondsavgift		(430)	
Interbankfinansiering og renteinstrumenter		(206)	
Amortiseringseffekter likviditetsporteføljen		397	
Andre netto renteinntekter		387	

Netto renteinntekter økte med 3,3 prosent fra 2008. Det var en betydelig økning i utlånsvolumene gjennom 2008, som ga økte renteinntekter i 2009. Utlånsvolumene ble redusert gjennom kvartalene i 2009 som følge av valutakurseffekter og lavere etterspørsel etter kreditt. Gjennomsnittlig utlånsvolum, korrigert for valutakurseffekter, økte med 5,2 prosent fra 2008 til 2009.

Gjennomsnittlig utlånsmargin, målt mot 3-måneders pengemarkedsrente, økte fra 1,01 prosent i 2008 til 1,61 prosent i 2009. Den reelle kostnaden for ny langsiktig finansiering i 2009 var imidlertid betydelig høyere enn pengemarkedsrenten. Utlånsmarginen skal dekke både økte finansieringskostnader, økt sikringsfondsavgift og høyere risiko ved utlån. I løpet av 2009 ble det gjennomført en reprising av engasjementer i bedriftsmarkedet for å kompensere for slike økte kostnader. Boliglånsporteføljen til privatkunder var mindre påvirket av de økte finansieringskostnadene. Disse utlånene var i stor grad finansiert gjennom obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av DnB NOR Boligkreditt, som så langt har gitt lavere kostnader enn den øvrige finansieringen.

Veksten i gjennomsnittlige innskudd var 42,9 milliarder kroner eller 7,7 prosent. Det var sterk konkurranse om innskuddene i 2009, og det bidro til at gjennomsnittlig innskuddsmargin sank fra 1,08 prosent i 2008 til 0,29 prosent i 2009. I tillegg blir innskuddsmarginene presset av det lave rentenivået.

Netto andre driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	2009	Endring	2008
Netto andre driftsinntekter	14 994	2 556	12 438
Aksjemarkedsrelaterte inntekter inkl. finansielle instrumenter		1 379	
Urealiserte tap på likviditetsporteføljen		1 333	
Netto finans- og risikoresultat fra Vital ¹⁾		379	
Eiendomsmegling		115	
Netto gevinster på valuta og renteinstrumenter ²⁾		9	
Netto andre provisjoner og gebyrer		(13)	
Øvrige driftsinntekter		(107)	
Resultat fra tilknyttede selskaper		(539)	

- 1) *Fratrukket garantert avkastning og tildeling til forsikringstagerne.*
2) *Eksklusive garantier og urealiserte tap på likviditetsporteføljen.*

Netto andre driftsinntekter økte med 20,6 prosent fra 2008. Den store usikkerheten i finansmarkedene ga spesielt i første halvdel av 2009 stor etterspørsel etter sikringsprodukter i DnB NOR Markets. Finansuroen medførte også større forskjeller mellom kjøps- og salgspriser, som økte inntektene fra valuta- og renteprodukter. Inntektsøkningen kan sees i sammenheng med finansuroens øvrige negative resultateffekter. Inntektsøkningen synliggjør konsernets brede inntektsgrunnlag, som gjør det mulig å opprettholde gode resultater i perioder med svekkede finansmarkeder.

I første halvår 2008 ble det resultatført 1 333 millioner kroner i urealiserte tap på likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets. Obligasjonene ble fra andre halvår 2008 reklassifisert til holde-til-forfall-kategorien, og konsernet hadde derfor ikke slike tap i 2009.

Økningen i inntekter fra Vital skyldtes blant annet at selskapet hadde vesentlige tap og nedskrivninger på aksje- og eiendomsinvesteringer i 2008. Selskapet har redusert aksjeeksponeringen betydelig og hadde i 2009 gode inntekter på investeringer i rentepapirer. Vital startet i løpet av 2009 igjen en forsiktig økning av aksjeeksponeringen.

Regnskapsmessige verdiendringer på spesielle balanseposter vurdert til virkelig verdi utgjorde en netto kostnad på 230 millioner kroner i 2009 og en netto inntekt på 489 millioner kroner i 2008. Slike poster er knyttet til markedsverdivurderinger av kredittmarginer på egen gjeld, i første rekke i Eksportfinans, og verddivurdering av valutaswapavtaler knyttet til vekslingen av egen gjeld.

I andre halvdel av 2009 økte inntektene fra blant annet betalingsformidling og eiendomsmegling som følge av lansering av nye produkter og bedring i økonomien.

Driftskostnader

Konsernets samlede kostnader økte med 191 millioner kroner fra 2008, til 18 911 millioner. Totalkostnaden inkluderer imidlertid goodwillnedskrivninger. Tabellen nedenfor viser kostnadene i DnB NORs ordinære virksomhet.

Beløp i millioner kroner	2009	Endring	2008
Sum ordinære driftskostnader	18 180	518	17 662
Kostnadsprogrammet		(470)	
Restruktureringskostnader kostnadsprogrammet		38	
Markedsføringskostnader		(152)	
Lønns- og prisvekst		537	
Operasjonell leasing		230	
IT-kostnader		139	
Øvrige kostnader		196	

Veksten i de ordinære kostnadene var 2,9 prosent fra 2008 til 2009. Veksten skyldtes primært overtagelse og oppbygging av ny virksomhet i Norge og internasjonalt gjennom 2008, som fikk full regnskaps-effekt i 2009. Mange av de konkrete tiltakene som ga kostnads-økning, hadde en direkte motsvarende effekt på inntektene, blant

annet overtagelsen av finansrådgivere fra Posten og økt operasjonell leasing. Det var i tillegg en betydelig økt satsing på IT-området. Antall årsverk i konsernet ble redusert med 740 fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009.

Konsernets kostnadsprogram motvirket effekten av både vekst-tiltak og ordinær lønns- og prisvekst. Tiltakene som var gjennomført frem til utgangen av 2009, ga en regnskapsmessig kostnads-reduksjon på 470 millioner kroner sammenlignet med 2008. Restruktureringskostnadene i 2009 utgjorde 210 millioner kroner, som var 38 millioner høyere enn i 2008.

Kostnadsprogrammet lå foran planen, og det ble lagt ned en betydelig innsats for å oppnå besparelser. Kostnadsnivået ble redusert med et beløp tilsvarende en helårskostnad på 954 millioner kroner fra programmet startet og frem til utgangen av 2009. De største tiltakene er knyttet til effektivisering i filialnettet, reduserte anskaffelseskostnader, overgang til elektronisk kundekommunikasjon og effektiviseringer i forbindelse med organisatoriske endringer for å samordne konsernet. Målet for kostnadsprogrammet ble på kapital-markedsdagen våren 2009 justert opp til en årlig besparelse på 2 milliarder kroner innen utgangen av 2012.

Styret har med bakgrunn i resultatet for 2009 besluttet å sette av 131 millioner kroner for tildeling til alle ansatte.

Goodwillnedskrivninger

Balanseført goodwill og immaterielle eiendeler blir kvartalsvis vurdert for mulig verdiforringelse. Goodwillnedskrivninger i 2009 var til sammen 730 millioner kroner.

Som følge av den makroøkonomiske utviklingen og svake resultater i DnB NORD ble goodwill i DnB NORD skrevet ned med 941 millioner kroner. DnB NOR resultatførte samlet 529 millioner kroner i nedskrivninger knyttet til DnB NORD. Goodwill knyttet til Svensk Fastighetsförmedling i Sverige ble skrevet ned med 99 millioner kroner som følge av ny strategisk innretning av virksomheten. Endrede markedsutsikter medførte at goodwill knyttet til SalusAnsvar i Sverige ble skrevet ned med 102 millioner kroner.

Nedskrivninger på engasjementer

Individuelle nedskrivninger i virksomheten utenom DnB NORD utgjorde 2 719 millioner kroner i 2009, en økning på 1 218 millioner fra 2008. Nedskrivningene lå på et relativt stabilt nivå gjennom 2009.

Individuelle nedskrivninger i DnB NORD utgjorde 3 346 millioner kroner i 2009, en økning på 2 168 millioner fra 2008. Nedskrivningene skyldtes den vanskelige økonomiske situasjonen i DnB NORs markeder, spesielt i Latvia og Litauen.

Den omfattende nedgangen i de internasjonale konjunktorene medførte økte gruppenedskrivninger i 2009. Resultateffekten av gruppenedskrivningene var 1 645 millioner kroner i 2009, opp fra 830 millioner i 2008. Reduserte fraktrater innenfor shipping bidro spesielt til økningen.

De samlede nedskrivningene i DnB NORD utgjorde 4,7 prosent av DnB NORs gjennomsnittlig utlansportefølje i 2009, sammenlignet med 1,9 prosent i 2008. For resten av konsernet var tilsvarende tall henholdsvis 0,33 og 0,22 prosent.

Engasjementer hvor det er foretatt individuell nedskrivning, netto nedskrevne engasjementer, utgjorde 12,1 milliarder kroner ved utgangen av 2009, en økning på 3,3 milliarder fra 2008. Netto nedskrevne engasjementer utgjorde 1,08 prosent av utlansvolumet per 31. desember 2009, en økning fra 0,73 prosent på tilsvarende tidspunkt i 2008. Misligholdte, ikke nedskrevne engasjementer utgjorde 7,0 milliarder kroner ved utgangen av 2009, en økning på 3,9 milliarder fra utgangen av 2008. I prosent av utlansvolumet utgjorde misligholdte, ikke nedskrevne engasjementer 0,63 prosent ved utgangen av 2009, sammenlignet med 0,26 prosent ett år tidligere.

Skatt

DnB NOR-konsernets skattekostnad var 4 086 millioner kroner i 2009, en økning på 834 millioner fra 2008. Sett i forhold til driftsresultat før skatt økte skatteprosenten fra 26,7 til 37,0 fra 2008 til 2009. Nedskrivning av goodwill, som ikke gir skattemessig fradrag, har gitt en økt relativ skattebelastning. Korrigert for det var skatteprosenten henholdsvis 24,6 og 34,7 prosent i 2008 og 2009. Skatteprosenten i 2009 var spesielt høy som følge av utviklingen i DnB NOR, valutakurser og rentenivåer.

Balanse og likviditet

DnB NOR-konsernet forvaltet totalt 2 076 milliarder kroner ved utgangen av 2009, som var en nedgang på 65 milliarder eller 3 prosent fra 2008. Eiendelene i konsernets balanse utgjorde 1 823 milliarder kroner ved utgangen av 2009 og 1 832 milliarder ett år tidligere. Vitals totale balanse utgjorde henholdsvis 232 og 224 milliarder på de samme tidspunktene.

Målt i norske kroner gikk netto utlån til kunder ned med 77 milliarder kroner eller 6,4 prosent fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009. Nedgangen skyldtes i hovedsak valutakurseffekter. Korrigert for disse viste utlånene en reduksjon på 1,1 prosent. Utviklingen gjenspeiler blant annet begrenset låneetterspørsel i bedriftskundesektoren. Kundeinnskuddene gikk ned med 6,5 milliarder kroner eller 1,1 prosent i samme periode. Etter korrigering for valutakurseffekter var økningen 2,7 prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, målt som kundeinnskudd i prosent av netto utlån til kunder, økte noe, fra 50,1 prosent ved utgangen av 2008 til 53,0 prosent ved utgangen av 2009. Innskuddsdekningen i banken økte fra 69,2 til 92,7 prosent i samme periode, blant annet som følge av overføring av lån fra banken til DnB NOR Boligkreditt for finansiering gjennom verdipapirmarkedet. Konsernet har et mål om at innskuddsdekningen skal økes fremover.

For å holde konsernets likviditetsrisiko på et lavt nivå blir utlån i hovedsak finansiert med innskudd fra kunder, langsiktig verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Konsernet har en selv pålagt ramme om at slik langsiktig eller stabil finansiering skal utgjøre minimum 90 prosent av kundeutlånene til publikum. Rammen lå fast gjennom hele 2009. For den kortsiktige finansieringen er det satt konservative rammer for refinansieringsbehovet. Konsernet holdt seg godt innenfor likviditetsrammene gjennom 2009.

Etter omfattende markedsuro i 2008 bedret markedene for kortsiktig likviditet seg betydelig ved inngangen til 2009. Imidlertid ble det tidvis avdekket nye store og overraskende tap i større internasjonale banker, med tilhørende tiltak fra myndighetenes side for å dempe effektene. Uroen medførte noen tilbakeslag der markedene fungerte dårligere og løpetiden på tilgjengelig likviditet igjen ble kortere. Utover året ble markedene gradvis forbedret, og i andre halvår 2009 var forholdene stabilt gode. Volumer og løpetider var på tilnærmet normalnivå, og prisen på helt kortsiktig likviditet tilsvarte rentenivåene før finansuroen. Likevel var investorene fortsatt lite risikovillige, og det ble fremdeles lagt stor vekt på låntagernes kredittrating.

Norske myndigheter innførte i fjerde kvartal 2008 en ordning for å tilføre bankene langsiktig finansiering ved at staten byttet statspapirer mot obligasjoner med fortrinnsrett med sikkerhet i boliglån utstedt av bankene. Ordningen bidro i vesentlig grad til å stabilisere likviditetssituasjonen i en turbulent periode. Ordningen ble faset ut høsten 2009.

Etter at konsernets langsiktige innlånskostnader ble betydelig redusert i løpet av sommeren 2009, var utviklingen mot slutten av året mer stabil. Innlånskostnadene lå imidlertid på et betydelig høyere nivå enn før finanskrisen.

Risikoforhold og kapitaldekning

DnB NOR kvantifiserer risiko gjennom beregning av risikojustert kapital, som vil være veiledende for kapitalbehovet i virksomheten. Netto risikojustert kapital gikk ned med 6 milliarder kroner til 62,1 milliarder fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009. Tallene var noe

påvirket av oppgradering og forbedring i interne risikomodeller, men utviklingstrekkene var likevel utsagnskraftige. En betydelig styrket norsk krone medførte at kredittvolumet på bedriftsområdet sank i 2009, noe som forklarer nedgangen i risikojustert kapital for kreditt. Høyere aksjeandel i investeringsporteføljen til Vital ga særlig mot slutten av 2009 en økning i risiko knyttet til livsforsikringsvirksomheten.

Beløp i milliarder kroner	31. des. 2009	30. sept. 2009	30. juni 2009	31. des. 2008
Kredittrisiko	50,9	55,7	57,6	59,2
Markedsrisiko	3,7	3,5	4,4	4,2
Markeds- og forsikringsrisiko i				
livsforsikring	10,5	8,0	6,5	7,1
Risiko i skadeforsikring	0,5	0,5		
Operasjonell risiko	7,2	7,2	6,7	6,7
Forretningsrisiko	4,1	4,1	4,0	3,7
Brutto risikojustert kapitalbehov	76,9	78,9	79,2	81,0
Diversifikasjonseffekt ¹⁾	(14,8)	(14,8)	(11,9)	(12,9)
Netto risikojustert kapitalbehov	62,1	64,1	67,3	68,1
Diversifikasjonseffekt i prosent av brutto risikojustert kapitalbehov ¹⁾	19,3	18,7	15,0	15,9

1) *Diversifikasjonseffekten gjelder den risikoreduserende effekten konsernet oppnår ved å arbeide innen flere risikoområder som ikke kan påregnes å medføre uventede tap samtidig.*

Kredittveksten i bedriftsmarkedet var i 2009 preget av svak etter-spørsel og nedgang i utlånsvolumene. I personmarkedet var det en økning i utlånsvolumene som følge av bedringen i boligmarkedet, med en anslått prisoppgang på boliger i Norge fra 2008 til 2009 på 2,9 prosent og betydelige omsetningsvolumer.

Kredittkvaliteten i den delen av porteføljen som er avhengig av utviklingen i norsk økonomi, primært lån til personmarkedet og til små og mellomstore bedrifter i Norge, var stabil med relativt lite mislighold.

Utviklingen innen shipping var negativ i 2009, men fraktratene holdt seg bedre enn ventet innen sentrale segmenter som tørrbulk og oljetank. Det svakeste segmentet var container. Selv om det var et betydelig antall kanselleringer av nybyggingsordre, er det fortsatt ventet vekst i flåten innen de fleste segmenter, som vil bidra til lave rater i lengre tid fremover. På den positive siden var de større, ledende shippingselskapene i stand til å styrke egenkapitalen ved emisjoner i kapitalmarkedene.

De baltiske landene opplevde en økonomisk svekkelse i 2009 som var sterkere enn i de fleste andre land. Nedskrivningene på utlån var derfor omfattende, og det er betydelig usikkerhet om den videre utviklingen. Landenes korte historie med markedsøkonomi, nyetablerte institusjoner og lovmessige rammevilkår bidrar til det. Mot slutten av 2009 var det imidlertid tegn til at situasjonen stabiliserte seg noe, og veksten i misligholdte lån avtok.

I den nordiske porteføljen økte kredittrisikoen særlig innen oppkjøpsfinansiering i 2009. Erfaringene med Private Equity-fond er delte, men fondene synes som hovedregel å følge opp sine investeringer på en ansvarlig måte.

Markedsrisikoen varierte gjennom året som følge av endringer i egenkapitalinvesteringer. Eksponeringen mot Eksportfinans endret seg etter at konsernet garanterte for deler av obligasjonsinvesteringene i selskapet i 2008. Ubenyttet del av garantien behandles som en egenkapitalinvestering. DnB NOR Boligkreditt økte sitt forretningsvolum betydelig i 2009, og det ga et behov for å utvide renterisikorammene. På grunn av betydelige svingninger i penge-markedsrentene og relative marginer mellom ulike valutaer har det vært betydelige verdiutslag i derivatposisjoner mot konsernets innlån der én valuta brukes som finansiering i en annen. Disse verdi-endringene er i stor grad av midlertidig karakter og vil reverseres over tid.

Markedsrisikoen i Vital økte gjennom året ved at aksjeandelen

i investeringsporteføljen ble økt fra 3,1 prosent til 12,1 prosent fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009. Andelen ble økt raskere enn den korresponderende økningen i soliditetskaptalen, som benyttes for å oppfylle avkastningsgarantien på forsikringsmidlene, og det medførte en høyere risikojustert kapital. Ved utgangen av 2009 var kursreguleringsfondet 1,2 milliarder kroner, opp fra null i 2008. Tilleggsavsetningene ble økt med 0,1 milliarder kroner til 4,9 milliarder. Risikoresultatet var positivt på grunn av lavere erstatninger for uførhet, men utviklingen i 2009 trekker i retning av at forventet levealder øker raskere enn det som er lagt til grunn så langt i Vitals tariffer. Vital har søkt Finanstilsynet om en opptrapping over ti år for å styrke avsetningene for forventet lengre levealder.

I 2009 ble det registrert 456 operasjonelle tapshendelser, med et nettotap på 200 millioner kroner. Operasjonelle feil i tilknytning til kredittap kommer i tillegg. Driftsstabiliteten for konsernets nettbanker og andre IT-systemer ble bedret i 2009. Konsernets nettbanker hadde i gjennomsnitt en opptid på 99,7 prosent.

Likviditetsrisiko kvantifiseres ikke ved beregning av risikojustert kapital. Konsernet strammet til sine likviditetsrisikorammer ved inngangen til 2009 og lå godt innenfor disse rammene gjennom året. Bytteordningen i Norges Bank fungerte godt også i 2009. I bytteordningen fikk DnB NOR tilgang på norske statskasseveksler i bytte mot obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av DnB NOR Boligkreditt på grunnlag av godt sikrede boliglån. Omfanget var ved utgangen av året 118 milliarder kroner. Statskassevekslene ble i hovedsak anvendt som likviditetsreserve og ga konsernet mulighet til å utnytte en sterk tilgang på kortsiktig finansiering fra private kilder uten at det økte den samlede likviditetsrisikoen. Lav utlånsvekst i kombinasjon med en betydelig økning i kundeinnskuddene ga en økning i konsernets innskuddsdekning fra 50,1 prosent til 53,0 prosent fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009. Ved utgangen av 2009 var andelen langsiktig stabil finansiering av utlånene 102 prosent, sammenlignet med 93 prosent året før.

Beregningsgrunnlaget for den formelle kapitaldekningen var 1 052,8 milliarder kroner ved utgangen av 2009, en reduksjon på 12,3 prosent fra 2008. En viktig forklaring til endringen var en nedgang i kredittvolum som primært skyldtes styrking av den norske kronen. Det medførte at valutamål fikk en lavere verdi regnet i norske kroner. I forhold til risikovektet volum etter Basel I ga beregningene etter det gjeldende Basel II-regelverket en reduksjon på 10,9 prosent. Overgangsreglene som er videreført til utgangen av 2011, tillater en maksimal reduksjon på 20 prosent. Konsernet søkte i 2009 Finanstilsynet om godkjenning av IRB-måling av kredittporteføljene på storkundeområdet, som vil kunne gi en betydelig nedgang i risikovektet volum i 2010. Det er forventet at den nedre grensen i overgangsreglene da vil bli effektiv. Kjernekapitaldekningen utgjorde 9,3 prosent ved utgangen av 2009, sammenlignet med 6,7 prosent året før. Total kapitaldekning utgjorde 12,1 prosent ved utgangen av 2009.

Baselkomiteen og EU kom i desember 2009 med en rekke forslag til innskjerper i kapitaldekningsregelverket og nye krav til likviditetsreserver og finansieringsstruktur for finansinstitusjoner. Tiltakene skal iverksettes etter at den nåværende finanskrisen er over og skal gjøre fremtidens finanssektor mer robust. De mest sentrale forslagene er ennå ikke vedtatt, og det må påregnes endringer etter høringsrunden i 2010. DnB NOR er etter egenkapitalutvidelsen på netto 13,9 milliarder kroner i desember 2009 godt posisjonert til å oppfylle de ventede nye kravene til kapitalisering. På grunn av den gode tilgangen på statskasseveksler som bytteordningen med Norges Bank gir, er konsernet også godt dekket med hensyn til likviditetsreserver. Utfordringen ligger i forslagene til finansieringsstruktur, hvor det etter Baselkomiteens forslag kreves vesentlig mer langsiktig finansiering enn det DnB NOR hadde tatt opp per utgangen av 2009.

Makroøkonomisk utvikling

Internasjonal økonomi var i 2009 sterkt preget av krisen i finansmarkedene og ringvirkningene av denne. Krisen ga et uvanlig brått omslag i realøkonomien og ledet til det kraftigste tilbakeslaget i internasjonal økonomi etter andre verdenskrig. I mange land falt

industriproduksjonen med 20-30 prosent i løpet av noen kvartaler. Den samlede verdiskapingen falt også betydelig, og arbeidsledigheten steg markert. For å stimulere den økonomiske aktiviteten satte myndighetene i verk en rekke tiltak. Sentralbankene senket sine styringsrenter til historisk lave nivåer og tilførte likviditet for å få pengemarkedene til å fungere mest mulig normalt. Myndighetene satte også i verk ulike tiltak for at banksystemet skulle fungere best mulig. Finanspolitikken ble brukt aktivt for å dempe konjunkturedgangen. Etter hvert stanset fallet i produksjonen, og i andre halvår i 2009 var det stadig klarere tegn på en forsiktig økonomisk oppgang.

De baltiske landene har vært blant dem som ble hardest rammet av finanskrisen. BNP i Estland og Litauen ser ut til å ha falt med rundt 15 prosent i 2009, mens BNP i Latvia trolig falt med 17-18 prosent. Til tross for lysere utsikter globalt er det fortsatt bare beskjedne tegn til ny vekst i Baltikum. Ifølge Consensus Forecasts vil de baltiske økonomiene oppleve en fortsatt nedgang også i 2010, med et fall i BNP på anslagsvis 1-3 prosent. Det internasjonale pengefondet, som opererer med mer langsiktige prognoser, anslår en moderat BNP-vekst på 1,5-3,5 prosent for 2011 og 2012.

Norsk økonomi ble påvirket av den globale konjunkturedgangen både via handelen med utlandet og gjennom internasjonale finansmarkeder. Deler av eksportindustrien og bygg- og anleggsnæringen ble sterkest rammet.

Til tross for en markert konjunkturedgang økte ikke arbeidsledigheten mye i Norge. En årsak er at motkonjunkturpolitikken var sterkere i Norge enn i de fleste andre land. Oljevirksohmheten bidro også til å stabilisere norsk økonomi ved at investeringene i sektoren ble opprettholdt på et høyt nivå. Mange arbeidsinnvandrere med kortsiktige kontrakter reiste ut av landet da nedgangen kom i norsk økonomi. Økt tilstrømning til høyere utdanning reduserte også tilbudet av arbeidskraft og dermed ledigheten.

Finanskrisen ga en rask svekkelse av den norske kronen mot både euro og dollar, noe som lettet presset på konkurranseutsatt næringsliv. Kronesvekkelsen ble delvis reversert gjennom 2009 som følge av at norske renter ble satt opp raskere enn i de fleste andre land.

Norsk økonomi var ved utgangen av 2009 fortsatt inne i en lavkonjunktur, men viste klare tegn til bedring. Det var særlig privat og offentlig forbruk og offentlige investeringer som bidro positivt, men også eksporten av tradisjonelle varer begynte igjen å øke. Det var fortsatt lave investeringer i bolig og næringsliv i 2009, men sterk vekst i boligprisene vil trolig bidra til at boligbyggingen igjen tar seg opp.

DnB NORs bedriftsundersøkelse i desember 2009, der 2 100 bedriftsledere ble intervjuet om forventningene til 2010, viste at om lag halvparten av dem trodde på økt omsetning i 2010. Det kan tyde på at norske bedrifter er i ferd med å legge finanskrisen bak seg. Det var vesentlige bransjemessige variasjoner i undersøkelsen, men kun 12 prosent av bedriftslederne fryktet dårligere lønnsomhet i 2010.

Lave renter og stigende boligpriser bidro til at husholdningenes gjeld i prosent av disponibel inntekt var på et høyt nivå ved utgangen av 2009. For husholdningene samlet sett var likevel den finansielle situasjonen god.

Utsiktene fremover

Det var ved utgangen av 2009 flere tegn til bedring i verdensøkonomien, men det er fremdeles usikkert om den positive utviklingen fortsetter. Den norske økonomien er blitt mindre påvirket enn i mange andre land, men Norge er likevel med sin åpne økonomi i betydelig grad berørt av forholdene internasjonalt. Det er også DnB NOR gjennom DnB NORs engasjementer i både Baltikum og Polen, shippingengasjementer, norske kunder som opererer internasjonalt og lokale engasjementer ved DnB NORs internasjonale kontorer. Videre er utviklingen i eksportrettet industri av stor betydning.

Om lag 80 prosent av DnB NORs virksomhet er likevel rettet mot Norge, og det er derfor utviklingen i Norge som vil være av størst betydning for DnB NOR. Konsernet venter at den økonomiske

utviklingen i Norge langsomt vil ta seg opp etter nedgangs-konjunktoren de to siste årene.

For å sikre langsiktig vekst og lønnsomhet vil konsernet ytterligere styrke innsatsen mot kundene. Målet er at alle kunder skal føle seg viktige i møte med DnB NOR. For å støtte opp om strategien har konsernet definert en visjon som legger vekt på langsiktig verdiskaping og kundeorientering: "vi skaper verdier gjennom kunsten å møte kunden", og kjerneverdiene hjelpsom, profesjonell og initiativrik. Konsernet og medarbeidernes holdninger skal reflektere visjon og kjerneverdier.

Kapitalutvidelsen gjør at konsernet har økt kapasitet for vekst basert på lønnsomhet og akseptabel risiko. Sammen med en enda sterkere kundeorientering ventes det å bidra til at DnB NOR ytterligere kan styrke sin posisjon i det norske og internasjonale markedet de nærmeste årene. DnB NOR vil, som Norges ledende bankkonsern, være til stede i alle finansielle markeder i Norge og gi kundene et konkurransedyktig totaltilbud.

I 2009 var nedskrivningene i Baltikum vesentlig høyere enn normalt, mens nedskrivningene i norskrelatert virksomhet fortsatt var lavere enn ventet. Det er usikkerhet med hensyn til nivået på fremtidige nedskrivninger i den norskrelaterte virksomheten og internasjonalt. Vurderingen er likevel at nedskrivningene i 2010 vil bli om lag på nivå med 2009.

Det ventes fortsatt høye finansieringskostnader sammenlignet med nivået før finanskrisen. Konsernets solide stilling og tillit i kapitalmarkedene ventes å sikre tilgang på kort og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser.

Den finansielle uroen i 2008 og 2009 ga konsernet økte andre driftsinntekter som følge av stor sikringsaktivitet i markedene. En stabilisering av markedene fremover vil medføre at slike spesielle inntekter vil bli redusert.

Konsernet vil opprettholde en sterk kostnadskontroll, blant annet gjennom oppfølging av kostnadsprogrammet. DnB NOR har fortsatt som mål å gjennomføre tiltak som skal gi årlige kostnadsreduksjoner på minst 2 milliarder kroner i perioden 2008 til utgangen av 2012.

Kostnadstiltakene består blant annet av effektivisering av filialstruktur og IT-systemer, reduserte anskaffelseskostnader og samling av felles- og støttefunksjoner. Tiltakene bidrar til å motvirke effekten av inflasjon og annen kostnadsøkning og vil bli fulgt opp nøye.

Skatteprosenten i 2009 var spesielt høy som følge av utviklingen i DnB NOR og i aksje- og valutakurser. Det forventes et redusert skattenivå i 2010.

DnB NORs styre besluttet ved utgangen av 2009 å igangsette en vurdering av aksjonæravtalen med NORDB/LB om mulig kjøp av deres eierandel på 49 prosent i DnB NOR. Utfallet ventes avklart i løpet av 2010.

Baselkomiteens og EUs forslag til innskjerpinger i kapitaldekningsregelverket og nye krav til likviditetsreserver og finansieringsstruktur vil trolig øke kravene til langsiktig finansiering i konsernet utover dagens nivå. Samtidig vil trolig krav til kapitalens sammensetning endres, med større krav til ren egenkapital og mindre vektlegging av ulike former for hybridkapital og ansvarlige lån. Det pågår parallelt et arbeid for endring av regnskapsreglene for finansielle instrumenter, herunder nedskrivning på utlån. Endringene er gjenstand for høringsprosesser som vil finne sted i 2010. Samlet vil regelendringene kunne få betydelige konsekvenser for finansbransjen og realøkonomien. DnB NOR har et godt utgangspunkt for tilpasning til regelendringene. Konsernet vil være opptatt av å bidra til konsekvensvurderinger og implementering av et balansert regelverk.

DnB NOR venter at den økonomiske utviklingen i 2010 vil være preget av økt konkurranse og moderat vekst i første del av året, med en gradvis økende aktivitet gjennom året.

Konsernet opprettholder målet om et driftsresultat før nedskrivninger og skatt på 20 milliarder kroner i 2010. Den makroøkonomiske utviklingen har likevel gjort det mer krevende å nå målet. Det ventes at nedskrivningene på utlån i 2010 vil bli om lag på nivå med 2009. Øvrige oppdaterte økonomiske mål vil bli presentert på kapitalmarkedsdagen 18. mars.

Oslo, 10. februar 2010
I styret for DnB NOR ASA

Anne Carine Tanum
(styreleder)

Bjørn Sund
(nestleder)

Gunilla Berg

Per Hoffmann

Jørn O. Kvilhaug

Bent Pedersen

Tore Olaf Rimmereid

Ingjerd Skjeldrum

Siri Pettersen Strandenes

Rune Bjerke
(konsernsjef)

Innholdsfortegnelse for kvartalsregnskapet

Regnskap DnB NOR-konsernet

Resultatregnskap.....	12
Balanser.....	13
Endring i egenkapital	14
Kontantstrømoppstilling	15
Note 1 Regnskapsprinsipper.....	16
Note 2 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	16
Note 3 Endring i konsernstruktur	17
Note 4 Segmenter	18
Note 5 Vital	22
Note 6 DnB NOR Skadeforsikring	24
Note 7 Netto renteinntekter	25
Note 8 Netto andre driftsinntekter	26
Note 9 Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	27
Note 10 Driftskostnader	27
Note 11 Antall ansatte/årsverk.....	27
Note 12 Skattekostnad.....	28
Note 13 Nedskrivninger på utlån og garantier	28
Note 14 Utlån til kunder	29
Note 15 Netto nedskrevne lån og garantier fordelt på kundegrupper	29
Note 16 Investeringer i obligasjoner	30
Note 17 Investeringer i aksjer.....	32
Note 18 Investeringseiendommer	32
Note 19 Immaterielle eiendeler	33
Note 20 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital	34
Note 21 Kapitaldekning	35
Note 22 Likviditetsrisiko	36
Note 23 Opplysninger om nærstående parter	37
Note 24 Forretninger utenfor balansen og betingede utfall.....	38

Regnskap DnB NOR ASA

Resultatregnskap.....	39
Balanser.....	39
Endring i egenkapital	39
Regnskapsprinsipper	39

Tilleggsinformasjon DnB NOR-konsernet

Nøkkeltall	40
Resultat- og balanseutvikling	42

Resultatregnskap

		DnB NOR-konsernet			
		4. kvartal	4. kvartal	Året	Året
<i>Beløp i millioner kroner</i>		2009	2008	2009	2008
Beløp i millioner kroner	Note				
Sum renteinntekter	7	12 667	22 675	58 363	81 953
Sum rentekostnader	7	7 061	16 496	35 730	60 044
Netto renteinntekter	7	5 606	6 179	22 633	21 910
Provisjonsinntekter m.v.	8	2 137	2 151	8 724	9 207
Provisjonskostnader m.v.	8	521	597	2 069	2 313
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	9	1 066	1 059	6 286	3 339
Netto gevinster på eiendeler i Vital	8	4 107	2 320	13 462	(701)
Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital	8	3 798	1 641	12 712	(1 027)
Premieinntekter m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital		1 169	1 177	4 705	4 543
Erstatninger m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital		1 240	1 312	4 613	4 407
Premieinntekter DnB NOR Skadeforsikring	6	221	-	593	-
Erstatninger m.v. DnB NOR Skadeforsikring	6	201	-	538	-
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	8	(49)	1 201	93	632
Andre inntekter	8	268	257	1 063	1 111
Netto andre driftsinntekter	8	3 160	4 615	14 994	12 438
Sum inntekter		8 766	10 794	37 627	34 347
Lønn og andre personalkostnader	10	2 493	2 416	9 917	9 463
Andre kostnader	10	1 446	1 802	6 784	7 040
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	10	718	1 400	2 210	2 217
Sum driftskostnader	10	4 657	5 618	18 911	18 721
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler		19	5	26	52
Nedskrivninger på utlån og garantier	13	1 517	2 314	7 710	3 509
Driftsresultat før skatt		2 610	2 868	11 032	12 170
Skattekostnad	12	1 001	1 240	4 086	3 252
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt		80	0	80	0
Resultat for perioden		1 689	1 629	7 026	8 918
Majoritetsandel av periodens resultat		2 122	2 030	8 585	9 211
Minoritetsandel av periodens resultat		(433)	(402)	(1 559)	(293)
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)		1,58	1,52	6,43	6,91
Resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)		1,52	1,52	6,37	6,91

Utvidet resultatregnskap etter IAS 1

		DnB NOR-konsernet			
		4. kvartal	4. kvartal	Året	Året
<i>Beløp i millioner kroner</i>		2009	2008	2009	2008
Resultat for perioden		1 689	1 629	7 026	8 918
Valutakurseffekt ved omregning av utenlandsk virksomhet		(4)	686	(1 096)	957
Totalresultat for perioden		1 685	2 315	5 930	9 875
Majoritetsandel av periodens totalresultat		2 170	2 290	8 076	9 616
Minoritetsandel av periodens totalresultat		(485)	25	(2 147)	259

Balanser

		DnB NOR-konsernet	
		31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Note		
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		31 859	51 147
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		62 317	59 717
Utlån til kunder	14, 15	1 114 886	1 191 635
Sertifikater og obligasjoner	16	225 415	125 571
Aksjer	17	58 227	36 839
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		21 337	16 454
Finansielle derivater		70 072	136 552
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	16	179 832	155 156
Investerings eiendommer	18	33 381	32 558
Investering i tilknyttede selskaper		2 521	2 517
Immaterielle eiendeler	19	7 644	8 480
Utsatt skattefordel		246	263
Varige driftsmidler		5 482	5 326
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg		1 255	246
Andre eiendeler		8 979	9 236
Sum eiendeler		1 823 453	1 831 699
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner		302 669	178 822
Innskudd fra kunder		590 745	597 242
Finansielle derivater		53 019	95 498
Verdipapirgjeld	20	493 732	606 222
Forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen		21 337	16 454
Forpliktelser til forsikringstagere i Vital		193 556	184 791
Forsikringsforpliktelser, DnB NOR Skadeforsikring		704	-
Betalbar skatt		9 093	384
Utsatt skatt		525	5 457
Annen gjeld		12 331	15 410
Virksomhet holdt for salg		366	0
Avsetninger		4 923	4 918
Ansvarlig lånekapital	20	39 051	45 225
Sum gjeld		1 722 050	1 750 424
Minoritetsinteresser		2 755	4 211
Aksjekapital		16 231	13 327
Overkursfond		22 609	11 697
Annen egenkapital		59 808	52 041
Sum egenkapital		101 403	81 275
Sum gjeld og egenkapital		1 823 453	1 831 699
Forretninger utenfor balansen og betingede utfall	24		

Endring i egenkapital

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet				
	Minoritets- interesser	Aksje- kapital	Over- kursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2007 ¹⁾	2 662	13 327	11 697	48 290	75 976
Totalresultat for perioden ¹⁾	259			9 616	9 875
Utbetalt utbytte for 2007				(5 997)	(5 997)
Minoritetsinteresser DnB NORD ²⁾	1 305				1 305
Øvrige minoritetsinteresser	(15)				(15)
Nye virksomhetsregler i livsforsikring				130	130
Balanse per 31. desember 2008 ¹⁾	4 211	13 327	11 697	52 041	81 275
Totalresultat for perioden ¹⁾	(2 147)			8 076	5 930
Emisjon		2 961	10 912		13 874
Beholdning av egne aksjer		(57)		(309)	(366)
Minoritetsinteresser DnB NORD ²⁾	693				693
Øvrige minoritetsinteresser	(2)				(2)
Balanse per 31. desember 2009 ¹⁾	2 755	16 231	22 609	59 808	101 403
1) Herav valutakursendringsreserve :					
Balanse per 31. desember 2007	(28)			(275)	(303)
Justert valutakursreserve DnB NORD				20	20
Totalresultat for perioden	552			405	957
Balanse per 31. desember 2008	524			150	674
Totalresultat for perioden	(587)			(509)	(1 096)
Balanse per 31. desember 2009	(63)			(359)	(422)
2) Minoritetsinteresser DnB NORD :					
NORD/LBs andel av kapitalutvidelse i DnB NORD Danmark	1 199				
Øvrige bevegelser	106				
Bevegelser 2008	1 305				
NORD/LBs andel av kapitalutvidelse i DnB NORD Danmark	814				
Kjøp av minoritet i Litauen	(121)				
Bevegelser 2009	693				

Kapitalforhøyelsen knyttet til DnB NOR ASAs fortrinnsrettsemisjon, vedtatt av generalforsamlingen 19. november 2009, ble gjennomført i løpet av desember og registrering av kapitalforhøyelsen i Foretaksregisteret ble kunngjort 21. desember 2009.

DnB NOR mottok som følge av fortrinnsrettsemisjonen 14 007 670 135,80 kroner før fradrag for transaksjonskostnader.

Selskapets aksjekapital ble med dette forhøyet med 2 961 452 460 kroner ved utstedelse av 296 145 246 nye aksjer. Den nye aksjekapitalen i DnB NOR ASA er 16 287 988 610 kroner fordelt på 1 628 798 861 aksjer, hver pålydende 10 kroner.

Kontantstrømoppstilling

DnB NOR-konsernet

Beløp i millioner kroner

Året
2009

Året
2008

Operasjonelle aktiviteter

Netto inn-/utbetaling av lån til kunder	7 015	(147 274)
Netto innbetaling av innskudd fra kunder	15 999	36 919
Innbetaling av renter fra kunder	47 321	71 011
Utbetaling av renter til kunder	(12 294)	(24 850)
Netto inn-/utbetaling ved salg/kjøp av finansielle eiendeler til investerings- eller tradingformål	(114 096)	(7 563)
Netto innbetaling av provisjonsinntekter	6 597	6 896
Utbetaling til drift	(17 808)	(14 005)
Betalt skatt	(1 070)	(928)
Innbetaling av premier	16 326	14 482
Netto inn-/utbetaling ved flytting av premiereserver	(345)	(629)
Utbetaling av erstatninger	(12 069)	(18 959)
Annen innbetaling	1 068	1 108
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(63 356)	(83 793)

Investeringsaktiviteter

Netto utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	(1 118)	(3 544)
Innbetaling ved salg av langsiktige investeringer i aksjer	0	139
Utbetaling ved kjøp av langsiktige investeringer i aksjer	0	(2 724)
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	136	147
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(982)	(5 981)

Finansieringsaktiviteter

Netto innbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner	124 259	19 497
Netto inn-/utbetaling av annen kortsiktig gjeld	(4 604)	(977)
Innbetaling ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatgjeld	219 172	539 827
Utbetaling ved forfall av obligasjons- og sertifikatgjeld	(286 177)	(395 791)
Opptak av ansvarlig lånekapital	0	8 747
Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	0	(3 196)
Kjøp av egne aksjer/utstedelse av nye	13 732	0
Utbetaling av utbytte	0	(5 997)
Innbetaling av renter på finansieringsaktiviteter	2 879	3 637
Utbetaling av renter på finansieringsaktiviteter	(21 882)	(36 614)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	47 380	129 133
Valutakurseffekt på kontanter og kontantekvivalenter	(3 771)	1 895
Sum kontantstrøm	(20 730)	41 253

Kontanter per 1. januar	57 188	15 935
Netto inn-/utbetaling av kontanter	(20 730)	41 253
Kontanter ved utgangen av perioden *)	36 458	57 188

*) Herav: Kontanter og fordringer på sentralbanker	31 859	51 147
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist ¹⁾	4 599	6 040

1) Balanseført som "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Kontantstrømanalysen viser innbetalinger og utbetalinger av kontanter og kontantekvivalenter gjennom perioden. Analysen er utarbeidet i henhold til direkte metoden og justert for poster som ikke initierer kontantstrømmer, som avsetninger, avskrivninger samt nedskrivninger på utlån og garantier. Kontantstrømmene er klassifisert som operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter eller finansieringsaktiviteter. Balansepostene er justert for effekter av valutakursendringer. Kontanter er definert som kontanter og fordringer på sentralbanker, samt fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist.

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet for fjerde kvartal 2009 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper konsernet har lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet, fremkommer i årsregnskapet for 2008. Års- og delårsregnskapene er utarbeidet i samsvar med IFRS godkjent av EU. Konsernets regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er i det alt vesentlige uendret i forhold til årsrapporten for 2008. Nedenfor omtales nye eller endrede standarder som har betydning for regnskapet i DnB NOR-konsernet fra 1. januar 2009.

IFRS 7 – Finansielle instrumenter – opplysninger

Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi skal grupperes i tre nivåer etter hvilken type informasjon som er benyttet i verdsettelsen: noterte priser, observerbar markedsdata fra aktive markeder og annet enn observerbare markedsdata. Dersom det finansielle instrumentet måles ved hjelp av en verdsettelsesmetode som bruker annet enn observerbare markedsdata, inntretr utvidede opplysningskrav. Det skal også gis utvidet informasjon om likviditetsrisiko som følge av endringer i IFRS 7. De nye notekravene gjelder for årsregnskapet 2009.

IAS 1 – Presentasjon av finansregnskap (endret)

Konsernet har anvendt endret IAS 1 fra 1. januar 2009. I henhold til den endrede standarden skal egenkapitaloppstillingen kun vise detaljer om transaksjoner med eierne. Andre transaksjoner som tidligere ble ført mot egenkapitalen inngår i totalresultatet for perioden.

Note 2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet 2008 er det redegjort nærmere for vesentlige estimater og forutsetninger i note 2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger.

Marginbaserte utlån til virkelig verdi

Ved beregning av virkelig verdi på marginbaserte lån i kroner blir registrert margin på porteføljen sammenlignet med et beregnet marginkrav ved utgangen av perioden. Dersom marginkravet er høyere enn registrert margin foreligger en mindre verdi. Mindreverdien beregnes ved å neddiskontere beregnet margintap. Neddiskonteringsperioden er forventet tid til reprising av porteføljen. Fra og med første kvartal 2009 er marginkravet kalkulert med utgangspunkt i bankens produktlønnsomhetssystem. Marginkravet er sammensatt av bankens reelle marginale finansieringskostnad, kalkulerte driftskostnader samt risikokostnader (normaliserte tap og kapitalkostnader) basert på konsernets totalrisikomodell.

Estimert verdifall på goodwill

Konsernet gjennomfører tester for å vurdere verdifall på goodwill årlig eller ved indikasjon på verdifall. Vurderingen er basert på konsernets bruksverdi av vurderingsenheten. Bruksverdi fremkommer som summen av beregnede nåverdier av forventede kontantstrømmer for planperioden og fremskrevne kontantstrømmer etter planperioden. Kontantstrømmene for planperioden er vanligvis tre år og tar utgangspunkt i budsjetter og planer som er godkjent av ledelsen. Budsjetter og planer må kunne sannsynliggjøres ut fra historiske resultater i enheten. Ut over planperioden er det, dersom det ikke er vesentlige argumenter for en avvikende veksttakt, lagt til grunn en fremskrivning basert på generell forventet økonomisk vekst. På mellomlang sikt, frem til 2019, er denne veksten satt til 5 prosent i året, som tilsvarer forventet langsiktig nominell BNP-vekst. Etter 2019 er det lagt til grunn en årlig vekst på 2,5 prosent, som tilsvarer forventet langsiktig inflasjon.

Utfallet av nedskrivningstestene avhenger av anslag på avkastningskrav. Diskonteringsfaktoren er basert på en vurdering av hva som er markedets langsiktige avkastningskrav for den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten. Avkastningskravet reflekterer risiko i virksomheten. Se note 19 Immaterielle eiendeler for mer informasjon om goodwill.

Verdsettelse av PE-fond i Vital Forsikring

Ved fastsettelse av virkelig verdi av Private Equity-fond, PE, benyttes bransjens anerkjente retningslinjer for verdsettelse av PE. Bransjestandarden er utarbeidet av European Private Equity & Venture Capital Association, EVCA. Metoden vurderes å representere beste grunnlag for beste estimat for virkelig verdi for investeringer i lite likvide egenkapitalinstrumenter. På balansedagen vil konsernet normalt ikke ha tilgang til verdsettelse av PE-fondene per 31. desember 2009. Verdivurderingene i konsernregnskapet er derfor basert på mottatte verdsettelse for tidligere perioder, korrigert for tidsetterslep i rapportering fra fondene. Tidsetterslepet vurderes etter en vektet indeks bestående av parameter for aksjemarkedet representert ved MSCI World som referanseindeks og parameter for forventet langsiktig avkastning. Dersom vektet kvartalsvis indeks utvikler seg innenfor et fastsatt pålitelighetsintervall, verdijusteres porteføljeverdien med parameter for forventet langsiktig avkastning for PE-investeringer. Dersom vektet kvartalsvis indeks utvikler seg utenfor pålitelighetsintervallet, foretas full verdijustering i forhold til vektet indeks. Metoden er testet på historiske data, og modellens prediksjonsevne vurderes som god.

Note 2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger (forts.)

Statens tiltakspakke

Renten som bankene betaler i bytteordningen med Norges Bank fastsettes gjennom auksjoner. DnB NORs vurdering er at markedsprisen på statskassaveksler i de siste auksjonene er påvirket av forhold og begrensninger som er spesifikke for den enkelte deltager. For å vurdere virkelig verdi av konsernets eksisterende innlån i bytteordningen med Norges Bank er det nødvendig å beregne en forventet rente på statskassaveksler over tid. Konsernet har derfor gjort en vurdering av hva som er normalnivå for renteforskjellen mellom statskassavekselrenten og NIBOR med utgangspunkt i utviklingen i rentemarkedet, som er lagt til grunn ved verdsettelse av innlånene per 31. desember 2009.

DnB NORD – evaluering av aksjonæravtale

Aksjonæravtalen i DnB NORD gir partene rett til å kreve en evaluering av samarbeidet. Styret i DnB NOR besluttet i desember 2009 å starte evalueringsperioden av aksjonæravtalen med virkning fra 31. januar 2010. DnB NOR vil i evalueringsperioden blant annet vurdere eierstrukturen, herunder vurdere å erverve NORD/LBs eierandel i DnB NORD. Evalueringsperioden vil i henhold til aksjonæravtalen vare ut juli 2010. Dersom DnB NOR ikke benytter seg av retten til å erverve NORD/LBs eierandel i DnB NORD, vil NORD/LB ha rett til å overdra sin eierandel i DnB NORD til DnB NOR eller overta DnB NORs eierandel. Iverksetting av evalueringsperioden anses ikke å være et uforventet signal om endelig overtagelse av DnB NORD, da det foreligger flere mulige utfall av prosessen. Den regnskapsmessige behandlingen av DnB NORD vil bli løpende vurdert gjennom evalueringsperioden.

Note 3 Endring i konsernstruktur

DnB NOR Skadeforsikring

DnB NOR Skadeforsikring er eiet av DnB NOR ASA og inngår i forretningsområde Retail Norge. Selskapet ble etablert i 2008 og startet sin virksomhet 1. januar 2009. Selskapet leverer skadeforsikringsprodukter til privatmarkedet. Distribusjonen skjer primært gjennom øvrige konsernselskaper og internett. Selskapet viderefører ti års erfaring med skadeforsikring gjennom agentselskapet Vital Skade. Fra denne virksomheten har selskapet i løpet av 2009 blitt tilført over 100 000 forsikringskunder. Vital Skade ble fusjonert inn i DnB NOR Skadeforsikring i desember 2009.

Svensk Fastighetsförmedling

Kjøpet av Svensk Fastighetsförmedling ble gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 30. juni 2007. Avtalen inneholdt en klausul om økt betaling for selskapet dersom 40 prosent eller mer av formidlede salg førte til en lånesøknad til DnB NOR i de to første årene etter avtaleinngåelsen. På kjøpstidspunktet ble dette ikke vurdert å være et sannsynlig utfall basert på erfaringene fra lignende virksomhet i Norge. Resultatene ett år etter avtaleinngåelse viste imidlertid at dette målet ble nådd, noe som medførte en utbetaling på ytterligere 43 millioner svenske kroner i juli 2008. En tilsvarende vurdering i juli 2009 medførte en tilleggsutbetaling til de tidligere aksjonærene på 29 millioner svenske kroner.

Nordisk Tekstil Holding-konsernet

DnB NOR Bank ASA overtok den 26. august 2009 aksjene i Nordisk Tekstil Holding AS som et ledd i restruktureringen av bankens engasjement med selskapet. Nordisk Tekstil Holding AS eier 100 prosent av Kid Interiør AS og Kid Logistikk AS og 50 prosent av Kid Skeidar AS. Kid Interiør er en dominerende aktør i det norske markedet for hjemmetekstiler og hadde i 2008 en omsetning på vel 860 millioner kroner. Nordisk Tekstil Holding-konsernet ble overtatt for 1 krone.

DnB NOR-konsernets strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Det er utarbeidet planer for salg av Nordisk Tekstil Holding-konsernet, og arbeidet med å gjennomføre et salg er igangsatt. Nordisk Tekstil Holding-konsernet er derfor klassifisert i regnskapet som virksomhet holdt for salg.

Virksomheten i Nordisk Tekstil Holding-konsernet, etter eliminering av interne poster med andre enheter i DnB NOR-konsernet, presenteres på linjene "Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg" i resultatet, "Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg" og "Virksomhet holdt for salg" i balansen. Resultatet fra virksomheten i Nordisk Tekstil Holding-konsernet etter skatt utgjorde 58 millioner kroner for perioden september til desember. I rapporteringen av segmenter inngår virksomheten i "Konsernsenter".

DnB NOR Næringskreditt

DnB NOR Næringskreditt er 100 prosent eiet av DnB NOR Bank ASA. Kredittforetaket er etablert for å utstede obligasjoner med fortrinnsrett til dekning i en sikkerhetsmasse bestående av næringseiendom, og inngår i bankens likviditetsstyring som kilde til finansiering på kort og lang sikt. Obligasjonene vil bli benyttet i bytteavtaler med staten, deponert som sikkerhet for lån i sentralbanken eller solgt i markedet.

Selskapet startet sin drift i tredje kvartal 2009, og det ble i løpet av 2009 overført engasjementer med en samlet verdi på 11,5 milliarder kroner fra DnB NOR Bank ASA til foretaket. Porteføljen er diversifisert i forhold til størrelse og eiendommenes beliggenhet og type. Overføringer skjer i dialog med kundene. DnB NOR Næringskreditt vil på lik linje med DnB NOR Boligkreditt kjøpe forvaltnings- og administrative tjenester fra DnB NOR Bank ASA.

Note 4 Segmenter

Forretningsområder

DnB NORs virksomhet er operasjonelt inndelt i fire forretningsområder og fire stabs- og støtteområder. I tillegg følges DnB NORD opp som et eget resultatområde. Forretningsområdene er selvstendige resultatområder og har ansvar for betjening av alle konsernets kunder og for det totale tilbudet av produkter. DnB NORs forretningsområder består av Retail Norge, Storkunder og internasjonal, DnB NOR Markets og Liv og kapitalforvaltning. Med virkning fra 1. juli 2009 ble virksomheten omorganisert ved at betjeningen av personkunder og små og mellomstore bedriftskunder i Norge ble samlet i ett forretningsområde, Retail Norge, mens de største bedriftskundene i Norge og internasjonale kunder betjenes av forretningsområdet Storkunder og internasjonal. Tallene for tidligere perioder er omarbeidet. De øvrige forretningsområdene ble ikke direkte berørt av endringen. I tillegg rapporteres DnB NORD, som er eid med 51 prosent, som et eget resultatområde.

Retail Norge	- tilbyr et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester gjennom flere merkevarer og et stort distribusjonsnett. I samarbeid med flere av konsernets produktområder tilbys kundene blant annet ulike typer finansiering og leasing, innskudd, plasseringer, forsikring, eiendomsmegling og rådgivningstjenester. I tillegg tilbys også et bredt spekter av tjenester innenfor dagligbankområdet gjennom nettbank, mobilbank, SMS-tjenester, bankkontorer, bank i butikk, post i butikk og Posten Norge.
Storkunder og internasjonal	- tilbyr et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester til store norske og internasjonale kunder i samarbeid med flere av konsernets produktområder. Kundene tilbys blant annet ulike typer finansiering, innskudd og plasseringer, forsikring, e-handelsprodukter, næringsmegling, valuta, renteprodukter, trade finance og corporate finance-tjenester.
DnB NOR Markets	- hovedvirksomheten er valuta, rente- og råvareprodukter, verdipapirer og andre investeringsprodukter, fremmed- og egenkapitalfinansiering i kapitalmarkedene, analyse- og rådgivningstjenester samt verdipapir-administrative tjenester.
Liv og kapitalforvaltning	- har ansvar for livsforsikring, pensjonssparing og kapitalforvaltning.
DnB NORD	- tilbyr et bredt produktspekter til både bedrifter og personkunder.

Resultatregnskap og balanseoppstilling for forretningsområdene er basert på en sammenstilling av intern finansiell rapportering for den funksjonelle organiseringen av DnB NOR-konsernet i forretningsområder. Tallene for forretningsområdene er basert på DnB NORs styringsmodell og konsernets regnskapsprinsipper. Tallene er omarbeidet i samsvar med konsernets gjeldende prinsipper for fordeling av kostnader og allokering av kapital mellom områdene og bygger på en rekke forutsetninger, estimater og skjønnsmessige fordelinger. Mellomregningsrenter mellom forretningsområdene fastsettes med basis i observerbare markedsrenter som for eksempel NIBOR. I tillegg til dette belastes områdene for merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering. Likviditetsstyringen for konsernet forutsetter at 90 prosent av utlånene finansieres med stabile innskudd og lange innlån. Merkostnadene knyttet til den langsiktige finansieringen belastes forretningsområdene.

Resultatregnskap for fjerde kvartal

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet													
	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Liv og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet/ elimineringer ¹⁾		DnB NOR-konsernet	
	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal	4. kvartal
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Netto renteinntekter - ordinær virksomhet	3 515	3 371	1 271	1 394	288	289	(46)	(136)	354	394	223	867	5 606	6 179
Renter av allokert kapital ²⁾	100	303	153	472	28	109	46	128	14	86	(341)	(1 097)		
Netto renteinntekter	3 615	3 674	1 425	1 866	315	398	0	(9)	369	479	(118)	(230)	5 606	6 179
Netto andre driftsinntekter	963	806	586	687	943	2 127	923	1 127	182	276	(438)	(407)	3 160	4 615
Sum inntekter	4 578	4 480	2 011	2 553	1 259	2 525	923	1 118	551	755	(556)	(637)	8 766	10 794
Driftskostnader	2 496	2 557	405	534	459	527	558	445	768	543	(29)	1 012	4 657	5 618
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	2 082	1 923	1 606	2 018	800	1 998	365	673	(217)	213	(527)	(1 650)	4 109	5 176
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	0	(1)	0	0	0	0	0	0	(15)	3	34	4	19	5
Nedskrivninger på utlån og garantier ³⁾	344	643	189	127	0	1	0	0	845	1 053	139	491	1 517	2 314
Driftsresultat før skatt	1 738	1 279	1 417	1 892	800	1 997	365	673	(1 078)	(837)	(632)	(2 136)	2 610	2 868

Note 4 Segmenter (forts.)

1) Øvrig virksomhet/ eliminerings:

Beløp i millioner kroner	Eliminering av dobbeltføringer		Andre eliminerings		Konsernsenter		Totalt	
	4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Netto renteinntekter - ordinær virksomhet	0	0	(3)	(30)	227	898	223	867
Renter av allokert kapital					(341)	(1 097)	(341)	(1 097)
Netto renteinntekter	0	0	(3)	(30)	(114)	(199)	(118)	(230)
Netto andre driftsinntekter	(292)	(625)	(160)	(111)	14	329	(438)	(407)
Sum inntekter	(292)	(625)	(164)	(142)	(101)	130	(556)	(637)
Driftskostnader	0	0	(164)	(134)	135	1 147	(29)	1 012
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	(292)	(625)	0	(9)	(236)	(1 017)	(527)	(1 650)
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	0	0	0	9	34	(5)	34	4
Nedskrivninger på utlån og garantier	0	0	0	0	139	491	139	491
Driftsresultat før skatt	(292)	(625)	0	0	(341)	(1 512)	(632)	(2 136)

Elimineringene gjelder i stor grad interne tjenester fra støtteenhetene til forretningsområdene og mellom forretningsområdene. Videre elimineres mellomværende mellom selskaper som inngår i konsernet og gevinster og tap på transaksjoner mellom disse selskapene. Eliminering av dobbeltføringer gjelder hovedsakelig nettoresultat av kundeforretninger som utføres i samarbeid mellom DnB NOR Markets og kundeområdene, og som er inkludert i resultatet i begge områdene.

Konsernsenteret omfatter Operations, HR, IT, Konsern finans og risikostyring, Marked og kommunikasjon, Corporate Centre, det deleide selskapet Eksportfinans, investeringer i IT infrastruktur og aksjonærrelaterte kostnader. Konsernsenteret inneholder også den delen av konsernets egenkapital som ikke er allokert ut til forretningsområdene.

2) Renter av allokert kapital er beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapital. Tall for tidligere perioder er omarbeidet.

3) Se note 13 Nedskrivninger på utlån og garantier.

Gjennomsnittlige balanseposter

Beløp i milliarder kroner	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Liv og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet/ eliminerings		DnB NOR-konsernet	
	4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Netto utlån til kunder ¹⁾	723,8	682,9	341,3	388,0	6,4	7,2	2,8	2,5	75,9	87,8	(19,9)	(6,8)	1 130,3	1 161,6
Innskudd fra kunder ¹⁾	370,6	360,6	219,5	222,1	28,0	21,3			20,0	23,1	(18,0)	(18,6)	620,0	608,5
Midler til forvaltning ²⁾	0,1						480,0	531,7			(0,1)		480,0	531,7

Nøkkel tall

Prosent	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Liv og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet		DnB NOR-konsernet	
	4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Kostnadsgrad ³⁾	52,3	54,8	20,2	20,9	36,5	20,9	60,4	39,8	72,6	54,2			49,3	42,2
Innskuddsdekning ^{1) 4)}	51,2	52,8	64,3	57,2					26,4	26,4			54,9	52,4
Avkastning allokert kapital, annualisert ⁵⁾	25,3	18,3	13,3	17,4	41,5	80,3	49,3	10,4	(28,9)	(28,4)			12,9	11,7
Antall årsverk per 31. desember ⁶⁾	5 090	5 241	1 061	1 115	647	655	961	1 169	3 174	3 597	2 385	2 280	13 317	14 057

1) Basert på nominelle verdier og inkluderer utlån til og innskudd fra kredittinstitusjoner.

2) Tallene inkluderer totale eiendeler i Vital og utgjorde 232,5 milliarder kroner per 31. desember 2009 og 224,1 milliarder per 31. desember 2008.

3) Sum driftskostnader dividert på sum inntekter. Kostnadene er eksklusive goodwillnedskrivninger.

4) Innskudd fra kunder dividert på netto utlån til kunder.

5) Avkastningen er beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapital.

6) Endring i avtalen Posten Norge innebar at 162,6 årsverk ble overført fra Posten Norge 1. mai 2009. Regnskapsmessig er kostnader og tilhørende årsverkstall inkludert fra første kvartal 2009. I tillegg ble 432,6 årsverk og 904 ansatte overført til konsernet ved overtagelsen av ny enhet utenfor kjernevirksomheten i september. I 2009 er om lag 200 årsverk overflyttet fra andre enheter i konsernet til IT-enheten i forbindelse med sentraliseringen av IT-funksjonen.

Kommentarer til resultatregnskap for fjerde kvartal

Retail Norge

Retail Norge oppnådde et godt resultat i fjerde kvartal 2009 med stabile inntekter og kostnader og reduserte nedskrivninger på utlån sammenlignet med tilsvarende periode i 2008. Netto nedskrivninger på utlån utgjorde 0,19 prosent av gjennomsnittlige utlån, ned fra 0,37 prosent i fjerde kvartal 2008. Netto utlån til kunder økte med 6,0 prosent, og økningen skjedde primært på lån til personmarkedet. Kvaliteten i utlånsporteføljene var solid.

Storkunder og internasjonal

Redusert aktivitet, lavere pengemarkedsrenter og en styrket norsk krone sammenlignet med sentrale valutaer, medførte lavere inntekter enn i fjerde kvartal 2008. Netto utlån til kunder ble redusert med 12,0 prosent i gjennomsnitt fra fjerde kvartal 2008, hvorav effekter av endrede valutakurser stod for 3,7 prosentpoeng. Netto nedskrivninger på utlån viste en moderat økning, men var på et relativt lavt nivå i fjerde kvartal 2009. Målt i forhold til gjennomsnittlige utlån utgjorde nedskrivningene 0,22 prosent, sammenlignet med 0,13 prosent i 2008.

Note 4 Segmenter (forts.)

DnB NOR Markets

DnB NOR Markets' resultat for fjerde kvartal 2009 var preget av et lavere aktivitetsnivå i økonomien, som ga en reduksjon i inntekter fra både kunder og egenhandelsaktiviteter. Konjunktorene førte til redusert aktivitet innen investeringer, finansiering, eksport og import hos kundene og reduserte etterspørselen etter sikringsprodukter. Sammenlignet med fjerde kvartal 2008 førte en normalisering av finansmarkedene og lavere volatilitet i markedene til reduserte marginer.

Liv og kapitalforvaltning

Vital:

Nedgangen i driftsresultat før skatt i Vital skyldtes blant annet at tallene i fjerde kvartal 2008 var påvirket av tilbakeføringer fra tidligere kvartaler. Den betydelige reduksjonen i Vitals skattekostnad i fjerde kvartal skyldtes blant annet realisasjon av aksjegevinster som er skattefrie etter fritaksmetoden, og revurdering av lignende skatteposisjoner i selskapet. I fjerde kvartal 2009 var det tegn til bedring i eiendomsmarkedet, og eiendomsverdiene ble svakt oppjustert. I tilsvarende periode i 2008 ble eiendomsverdiene redusert med 1 232 millioner kroner. Bokført avkastning på kollektivporteføljen ble 1,5 prosent i fjerde kvartal 2009 sammenlignet med 1,7 prosent i tilsvarende periode i 2008. Verdijustert avkastning var 1,8 prosent i fjerde kvartal 2009. Avkastningen på selskapsporteføljen ble redusert fra 2,6 prosent i fjerde kvartal 2008 til 1,1 prosent i 2009.

DnB NOR Kapitalforvaltning:

Gode forvaltningsresultater i DnB NOR Kapitalforvaltning bidro til å opprettholde inntektene på nivå med fjerde kvartal 2008, til tross for redusert kapital til forvaltning. Reduksjonen i forvaltningskapital skyldtes primært en reforhandlet avtale med Skandia Liv. Ny avtale innebærer lavere volumer, men muligheter for høyere honorarer ved gode forvaltningsresultater og kostnadsreduksjoner gjennom avvikling av internasjonale kontorer.

DnB NORD

Driftsresultat før nedskrivninger på utlån var negativt i fjerde kvartal 2009 som følge av nedskrivninger på goodwill på til sammen 368 millioner kroner. Netto utlån ble redusert med 13,5 prosent fra fjerde kvartal 2008. Netto nedskrivninger i forhold til gjennomsnittlige utlån ble redusert fra 4,77 prosent i fjerde kvartal 2008 til 4,44 prosent i fjerde kvartal 2009. DnB NORD er i ferd med å bygge ned aktiviteten i Danmark og Finland og vil konsentrere virksomheten om datterbankene i Baltikum og Polen. Som et ledd i nedbyggingen ble om lag 50 prosent av den danske og finske porteføljen solgt til DnB NOR ved utgangen av 2009. DnB NORD venter at nivået på nedskrivninger på utlån vil være relativt høyt også i 2010. Selskapet vil arbeide for å konsolidere virksomheten, redusere nedskrivningene og bedre kostnads-effektiviteten.

Resultatregnskap for året

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet													
	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Liv og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet/elimineringer		DnB NOR-konsernet	
	Året		Året		Året		Året		Året		Året		Året	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Netto renteinntekter - ordinær virksomhet	14 495	12 347	5 273	4 492	1 100	708	(251)	(588)	1 462	1 411	554	3 539	22 633	21 910
Renter av allokert kapital ¹⁾	503	1 224	793	1 606	144	305	231	502	96	303	(1 767)	(3 939)		
Netto renteinntekter	14 998	13 571	6 066	6 097	1 244	1 014	(20)	(86)	1 559	1 714	(1 213)	(400)	22 633	21 910
Netto andre driftsinntekter	3 756	3 717	2 525	2 334	5 999	4 671	3 582	2 988	684	754	(1 552)	(2 027)	14 994	12 438
Sum inntekter	18 753	17 288	8 591	8 431	7 243	5 685	3 562	2 902	2 242	2 468	(2 765)	(2 427)	37 627	34 347
Driftskostnader	10 185	9 620	1 806	2 021	1 913	1 749	2 211	2 153	2 589	1 704	207	1 473	18 911	18 721
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	8 569	7 669	6 785	6 410	5 331	3 936	1 351	748	(347)	764	(2 972)	(3 900)	18 717	15 627
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	1	0	0	17	0	0	0	0	(13)	19	38	16	26	52
Nedskrivninger på utlån og garantier ²⁾	1 586	1 267	1 128	212	0	1	0	0	3 929	1 388	1 067	641	7 710	3 509
Driftsresultat før skatt	6 984	6 402	5 657	6 216	5 331	3 935	1 351	748	(4 289)	(605)	(4 001)	(4 525)	11 032	12 170

1) Renter av allokert kapital er beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapital. Tallene for tidligere perioder er omarbeidet.

2) Se note 13 Nedskrivninger på utlån og garantier.

Kommentarer til resultatregnskap for året

Driftsresultat før nedskrivninger og skatt økte med 19,8 prosent fra 2008, til 18 717 millioner kroner. Resultatet for 2009 ble 7 026 millioner kroner, sammenlignet med 8 918 millioner i 2008. Resultat etter minoritetsinteresser var i samme perioder 8 585 og 9 211 millioner kroner. Den store forskjellen skyldtes underskuddet i DnB NORD, hvor minoritetsaksjonærene ble belastet med sine respektive andeler.

Netto renteinntekter økte med 3,3 prosent fra 2008. Det var en betydelig økning i utlånsvolumene gjennom 2008, som ga økte renteinntekter i 2009. Utlånsvolumene ble redusert gjennom kvartalene i 2009 som følge av valutakurseffekter og lavere etterspørsel etter kreditt. Gjennomsnittlig utlånsvolum, korrigert for valutakurseffekter, økte med 5,2 prosent fra 2008 til 2009. Gjennomsnittlig utlånsmargin, målt mot 3-måneders pengemarkedsrente, økte fra 1,01 prosent i 2008 til 1,61 prosent i 2009. Den reelle kostnaden for ny langsiktig finansiering i 2009 var imidlertid betydelig høyere enn pengemarkedsrenten. Utlånsmarginen skal dekke både økte finansieringskostnader, økt sikringsfondsavgift og høyere risiko ved utlån. I løpet av 2009 ble det gjennomført en reprising av engasjementer i bedriftsmarkedet for å kompensere for slike økte kostnader. Boliglånsporteføljen til privatkunder var mindre påvirket av de økte finansieringskostnadene. Disse utlånene var i stor grad finansiert gjennom obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av DnB NOR Boligkreditt, som så langt har gitt lavere kostnader enn den øvrige finansieringen. Veksten i gjennomsnittlige innskudd var 42,9 milliarder kroner eller 7,7 prosent. Det var sterk konkurranse om innskuddene i 2009, og det bidro til at gjennomsnittlig innskuddsmargin sank fra 1,08 prosent i 2008 til 0,29 prosent i 2009. I tillegg blir innskuddsmarginene presset av det lave rentenivået.

Note 4 Segmenter (forts.)

Netto andre driftsinntekter økte med 20,6 prosent fra 2008. Den store usikkerheten i finansmarkedene ga spesielt i første halvdel av 2009 stor etterspørsel etter sikringsprodukter i DnB NOR Markets. Finansuroen medførte også større forskjeller mellom kjøps- og salgspriser, som økte inntektene fra valuta- og renteprodukter. Inntektsøkningen kan sees i sammenheng med finansuroens øvrige negative resultateffekter. Inntektsøkningen synliggjør konsernets brede inntektsgrunnlag, som gjør det mulig å opprettholde gode resultater i perioder med svekkede finansmarkeder. I første halvår 2008 ble det resultatført 1 333 millioner kroner i urealiserte tap på likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets. Obligasjonene ble fra andre halvår 2008 reklassifisert til holde-til-forfall-kategorien, og konsernet hadde derfor ikke slike tap i 2009. Økningen i inntekter fra Vital skyldtes blant annet at selskapet hadde vesentlige tap og nedskrivninger på aksje- og eiendomsinvesteringer i 2008. Selskapet har redusert aksjeeksponeringen betydelig og hadde i 2009 gode inntekter på investeringer i rentepapirer. Vital startet i løpet av 2009 igjen en forsiktig økning av aksjeeksponeringen. Regnskapsmessige verdiendringer på spesielle balanseposter vurdert til virkelig verdi utgjorde en netto kostnad på 230 millioner kroner i 2009 og en netto inntekt på 489 millioner kroner i 2008. Slike poster er knyttet til markedsverdivurderinger av kredittmarginer på egen gjeld, i første rekke i Eksportfinans, og verdivurdering av valutaswapavtaler knyttet til vekslingen av egen gjeld. I andre halvdel av 2009 økte inntektene fra blant annet betalingsformidling og eiendomsmedling som følge av lansering av nye produkter og bedring i økonomien.

Veksten i de ordinære kostnadene var 2,9 prosent fra 2008 til 2009. Veksten skyldtes primært overtagelse og oppbygging av ny virksomhet i Norge og internasjonalt gjennom 2008, som fikk full regnskapseffekt i 2009. Mange av de konkrete tiltakene som ga kostnadsøkning, hadde en direkte motsvarende effekt på inntektene, blant annet overtagelsen av finansrådgivere fra Posten og økt operasjonell leasing. Det var i tillegg en betydelig økt satsing på IT-området. Antall årsverk i konsernet ble redusert med 740 fra utgangen av 2008 til utgangen av 2009. Konsernets kostnadsprogram motvirket effekten av både veksttiltak og ordinær lønns- og prisvekst. Tiltakene som var gjennomført frem til utgangen av 2009, ga en regnskapsmessig kostnadsreduksjon på 470 millioner kroner sammenlignet med 2008. Restruktureringskostnadene i 2009 utgjorde 210 millioner kroner, som var 38 millioner høyere enn i 2008. Kostnadsprogrammet lå foran planen, og det ble lagt ned en betydelig innsats for å oppnå besparelser. Kostnadsnivået ble redusert med et beløp tilsvarende en helårskostnad på 954 millioner kroner fra programmet startet og frem til utgangen av 2009. De største tiltakene er knyttet til effektivisering i filialnettet, reduserte anskaffelses-kostnader, overgang til elektronisk kundekommunikasjon og effektiviseringer i forbindelse med organisatoriske endringer for å samordne konsernet. Målet for kostnadsprogrammet ble på kapitalmarkedsdagen våren 2009 justert opp til en årlig besparelse på 2 milliarder kroner innen utgangen av 2012. Styret har med bakgrunn i resultatet for 2009 besluttet å sette av 131 millioner kroner for tildeling til alle ansatte.

Balanseført goodwill og immaterielle eiendeler blir kvartalsvis vurdert for mulig verdiforringelse. Goodwillnedskrivninger i 2009 var til sammen 730 millioner kroner. Som følge av den makroøkonomiske utviklingen og svake resultater i DnB NORD ble goodwill i DnB NORD skrevet ned med 941 millioner kroner. DnB NOR resultatførte samlet 529 millioner kroner i nedskrivninger knyttet til DnB NORD. Goodwill knyttet til Svensk Fastighetsförmedling i Sverige ble skrevet ned med 99 millioner kroner som følge av ny strategisk innretning av virksomheten. Endrede markedsutsikter medførte at goodwill knyttet til SalusAnsvar i Sverige ble skrevet ned med 102 millioner kroner.

Note 5 Vital

Forretningsområdet Liv og kapitalforvaltning i DnB NOR består av Vital Forsikring ASA og DnB NOR Kapitalforvaltning Holding AS, begge med datterselskaper. Vital Forsikring ASA med datterselskaper, heretter kalt "Vital", er fullkonsolidert i DnB NOR-konsernets regnskap. Vitals virksomhet er livsforsikring og pensjonssparing. Virksomheten er forskjelligartet fra konsernet for øvrig. Resultatdelingen i livsforsikring mellom kunder og eier er beregnet med bakgrunn i særskilte regnskapsregler for slik virksomhet fastsatt av Finansdepartementet. Reglene for resultatdeling mellom forsikringstagere og eier gjør at DnB NOR-konsernet som eier har begrenset råderett over midlene og resultatet fra livsforsikringsvirksomheten. Tabellene nedenfor viser resultat, balanser og nøkkeltall for Vital.

Resultatregnskap ¹⁾

	4. kvartal	4. kvartal	Året	Vital Året
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2009	2008	2009	2008
Sum renteinntekter				
Sum rentekostnader				
Netto renteinntekter				
Provisjonsinntekter m.v.	553	551	2 209	2 237
Provisjonskostnader m.v.	79	132	336	456
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi				
Netto gevinster på eiendeler i Vital	4 114	2 288	13 464	(813)
Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital	3 798	1 641	12 712	(1 027)
Premieinntekter m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	1 169	1 177	4 705	4 543
Erstatninger m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	1 240	1 312	4 613	4 407
Premieinntekter DnB NOR Skadeforsikring				
Erstatninger m.v. DnB NOR Skadeforsikring				
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden				
Andre inntekter				
Netto andre driftsinntekter	719	933	2 717	2 132
Sum inntekter	719	933	2 717	2 132
Lønn og andre personalkostnader	203	178	740	714
Andre kostnader	181	173	718	682
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	31	(15)	103	90
Sum driftskostnader	415	336	1 561	1 487
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler				
Nedskrivninger på utlån og garantier				
Driftsresultat før skatt	304	596	1 156	644
Skattekostnad	(771)	427	(175)	427
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt				
Resultat for perioden ²⁾	1 075	170	1 331	218

1) Tallene inkluderer Vital Forsikring ASA med datterselskaper slik de fremkommer i konsernregnskapet før eliminering av konserninterne transaksjoner og balanseposter.

2) Resultatregnskap etter hovedområder

	4. kvartal	4. kvartal	Året	Vital Året
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2009	2008	2009	2008
Renteresultat	1 353	2 432	3 043	(2 623)
Bruk av/(overføring til) tilleggsavsetninger	(173)	(1 727)	(173)	2 993
Risikoresultat	(71)	(135)	92	136
Administrasjonsresultat	2	(34)	(108)	(143)
Fortjeneste på risiko og rentegaranti	112	116	477	437
Inntektsført fra sikkerhetsfond	(12)	(61)	(36)	(68)
Midler overført til livsforsikringskunder	908	(4)	2 138	89
Driftsresultat Vital	304	596	1 156	644
Skatt	(771)	427	(175)	427
Resultat for perioden i Vital	1 075	170	1 331	218

Note 5 Vital (forts.)

Balanser ¹⁾

	31. des. 2009	Vital 31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Eiendeler		
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 871	6 723
Utlån til kunder	3 076	2 623
Sertifikater og obligasjoner	52 673	72 841
Aksjer ²⁾	44 955	26 964
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen	21 337	16 454
Finansielle derivater	2 149	5 644
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	68 128	57 089
Investeringsseiendommer ³⁾	32 766	32 392
Investerings i tilknyttede selskaper	19	19
Immaterielle eiendeler	288	243
Utsatt skattefordel	52	
Varige driftsmidler	43	45
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg		
Andre eiendeler	2 109	3 093
Sum eiendeler	232 465	224 129
Gjeld og egenkapital		
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra kunder		
Finansielle derivater	1 909	7 950
Verdipapirgjeld		
Forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen	21 337	16 454
Forpliktelser til forsikringstagere i Vital	193 556	184 791
Forsikringsforpliktelser, DnB NOR Skadeforsikring		
Betalbar skatt	654	28
Utsatt skatt		584
Annen gjeld	2 277	2 851
Virksomhet holdt for salg		
Avsetninger	227	157
Ansvarlig lånekapital	2 489	2 575
Sum gjeld	222 448	215 389
Minoritetsinteresser		
Aksjekapital	1 321	1 321
Overkursfond		
Annen egenkapital	8 697	7 420
Sum egenkapital	10 018	8 740
Sum gjeld og egenkapital	232 465	224 129

1) Tallene inkluderer Vital Forsikring ASA med datterselskaper slik de fremkommer i konsernregnskapet før eliminering av konserninterne transaksjoner og balanseposter.

2) Investeringer i Private Equity, PE, utgjorde 2,2 milliarder kroner per 31. desember 2009. Se note 17 Investeringer i aksjer.

3) I løpet av 2009 har Vital skrevet ned sin eiendomsportefølje med 0,9 milliarder kroner. Se note 18 Investeringseiendommer.

Note 5 Vital (forts.)

Nøkkeltall	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Vital Året 2008
<i>Prosent</i>				
Bokført avkastning, eksklusive endringer i urealisert merverdi på finansielle instrumenter ¹⁾	1,5	1,7	4,7	1,7
Verdijustert avkastning, eksklusive endringer i urealisert merverdi på sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall ¹⁾	1,8	1,7	5,4	0,0
Verdijustert avkastning, inklusive endringer i urealisert merverdi på sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall, og merverdi omløpsmidler ¹⁾	1,9	3,2	5,7	0,8
Kapitaldekning ved utgangen av perioden ²⁾	11,6	12,3	11,6	12,3
Kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden ²⁾	9,7	9,8	9,7	9,8
Kundemidler fra produkter med garantert avkastning ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	194	185	194	185
Kundemidler fra produkter med investeringsvalg ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	21	16	21	16
Solvensmarginkapital i prosent av krav ved utgangen av perioden ^{2) 3)}	171	162	171	162

1) Gjelder kollektivporteføljen.

2) Finanstilsynet og Finansdepartementet har ikke tilpasset reglene for kapitaldekning eller solvensmarginkapital etter IFRS.

3) Solvensmarginkapitalen måles mot solvensmarginkravet, som er knyttet opp til selskapets forsikringsmessige forpliktelser. Kravet til livsforsikrings-selskapenes solvensmarginkapital er regulert i forskrift fastsatt av Finansdepartementet 19. mai 1995.

Note 6 DnB NOR Skadeforsikring

Resultatregnskap	DnB NOR Skadeforsikring			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Netto renteinntekter	6	5	19	6
Provisjonsinntekter m.v.	1	0	2	0
Provisjonskostnader m.v.	16	0	54	0
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	0	4	(2)	4
Premieinntekter	221	0	593	0
Erstatninger m.v. ¹⁾	201	0	538	0
Netto andre driftsinntekter	4	4	2	4
Sum inntekter	10	9	21	10
Lønn og andre personalkostnader	24	7	65	7
Andre kostnader	23	4	59	4
Sum driftskostnader	46	11	124	11
Driftsresultat før skatt	(37)	(2)	(103)	(1)
Skattekostnad	(6)	(0)	(25)	(0)
Resultat for perioden	(30)	(1)	(78)	(1)
1) Herav sikkerhetsavsetning	26	0	83	0

Balanser	DnB NOR Skadeforsikring	
	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	129	61
Sertifikater og obligasjoner	606	236
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	100	24
Utsatt skattefordel	2	0
Andre eiendeler	251	12
Sum eiendeler	1 089	333
Gjeld og egenkapital		
Forsikringsforpliktelser	704	0
Annen gjeld	18	3
Avsetninger	26	65
Ansvarlig lånekapital	50	0
Sum gjeld	799	68
Sum egenkapital	290	265
Sum gjeld og egenkapital	1 089	333

Note 7 Netto renteinntekter

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	261	868	1 679	4 012
Renteinntekter av utlån til kunder	9 880	19 817	47 232	70 921
Renter av nedskrevne engasjementer	37	13	118	82
Renter av sertifikater og obligasjoner	2 025	2 367	8 134	7 312
Etableringsprovisjoner m.v.	85	97	374	440
Andre renteinntekter	380	(489)	826	(815)
Sum renteinntekter	12 667	22 675	58 363	81 953
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1 049	1 821	4 826	7 262
Renter på ordinære innskudd fra kunder	2 330	6 674	12 279	24 838
Renter på verdipapirgjeld	2 580	6 383	13 769	21 583
Renter på ansvarlig lånekapital	175	607	1 066	2 125
Andre rentekostnader ¹⁾	927	1 011	3 791	4 235
Sum rentekostnader	7 061	16 496	35 730	60 044
Netto renteinntekter	5 606	6 179	22 633	21 910

1) Andre rentekostnader inkluderer rentjusteringer som følge av inngåtte renteswapper. Derivater blir vurdert til virkelig verdi.

Note 8 Netto andre driftsinntekter

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	761	715	3 031	2 887
Provisjonsinntekter fra fondsforvaltning	281	217	1 021	1 105
Provisjonsinntekter fra verdipapirtjenester	75	86	275	382
Provisjonsinntekter fra verdipapiromsetning	73	76	279	334
Emisjonsinntekter	48	78	312	378
Interbankprovisjoner	29	28	106	117
Provisjonsinntekter fra kredittformidling	68	120	367	406
Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter	612	630	2 447	2 612
Andre provisjonsinntekter fra banktjenester	190	200	886	985
Sum provisjonsinntekter m.v.	2 137	2 151	8 724	9 207
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	245	242	1 015	942
Provisjonskostnader ved fondsforvaltning	27	(10)	59	104
Provisjonskostnader ved verdipapirtjenester	23	30	106	134
Interbankprovisjoner	38	45	153	180
Provisjonskostnader ved kredittformidling	16	33	52	119
Provisjonskostnader ved salg av forsikringsprodukter	26	88	111	232
Andre provisjonskostnader ved banktjenester	146	169	573	602
Sum provisjonskostnader m.v.	521	597	2 069	2 313
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 066	1 059	6 286	3 339
Netto gevinster på eiendeler i Vital ¹⁾	4 107	2 320	13 462	(701)
Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital ¹⁾	3 798	1 641	12 712	(1 027)
Premieinntekter m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	1 169	1 177	4 705	4 543
Erstatninger m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	1 240	1 312	4 613	4 407
Premieinntekter DnB NOR Skadeforsikring	221	-	593	-
Erstatninger m.v. DnB NOR Skadeforsikring	201	-	538	-
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden ²⁾	(49)	1 201	93	632
Inntekter fra eide/leide lokaler	(32)	5	16	33
Provisjonsinntekter fra eiendomsomsetning	198	122	774	658
Netto urealisert gevinst på investeringseiendommer	1	0	(109)	0
Øvrige driftsinntekter	100	130	383	419
Sum andre inntekter	268	257	1 063	1 111
Netto andre driftsinntekter	3 160	4 615	14 994	12 438

1) Som følge av bedre bokført og verdijustert avkastning i fjerde kvartal 2009 enn tilsvarende kvartal i 2008, økte netto gevinster på eiendeler i Vital med 1 787 millioner kroner til 4 107 millioner. Bokført og verdijustert avkastning for kollektivporteføljen ble på henholdsvis 1,5 og 1,8 prosent i fjerde kvartal 2009. Tilsvarende avkastningstall i samme periode i 2008 ble 1,7 prosent. For selskapsporteføljen oppnådde Vital en verdijustert avkastning på 1,1 prosent sammenlignet med 2,6 prosent i fjerde kvartal 2008.

2) Økte kredittmarginer har hatt en negativ effekt på Eksportfinans' likviditetsportefølje av obligasjoner. Selskapet har inngått en avtale med et syndikat bestående av de fleste av eierne i selskapet som med virkning fra 1. mars 2008 sikrer Eksportfinans mot ytterligere verdifall i porteføljen. Hensyntatt garantien var resultatbidraget fra selskapet negativt med 113 millioner kroner i fjerde kvartal 2009. Hoveddelen av gjelden i Eksportfinans vurderes til virkelig verdi, og reduserte kredittmarginer gir en negativ resultateffekt for selskapet. Ved utgangen av desember 2009 utgjorde akkumulert resultateffekt av økte kredittmarginer på DnB NORs resultatandel rundt 503 millioner kroner.

Note 9 Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Utbytte	34	48	169	172
Netto gevinster på sertifikater og obligasjoner	141	757	644	(760)
Netto gevinster på aksjer	284	(576)	344	(1 299)
Netto gevinster på andre finansielle instrumenter	607	830	5 129	5 225
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 066	1 059	6 286	3 339

Note 10 Driftskostnader

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Ordinære lønnskostnader	1 755	1 755	7 206	6 876
Arbeidsgiveravgift	280	270	1 082	1 018
Pensjonskostnader	224	228	960	1 042
Omstillingskostnader	10	62	82	106
Andre personalkostnader	224	101	587	421
Sum lønn og andre personalkostnader	2 493	2 416	9 917	9 463
Honorarer ¹⁾	69	518	1 155	1 462
EDB-kostnader ¹⁾	446	260	1 741	1 559
Porto og telekommunikasjon	93	117	412	421
Rekvisita	24	35	99	118
Markedsføring og informasjon	118	168	572	725
Reisekostnader	75	88	234	272
Kompensasjon til Posten Norge for utførte tjenester	49	46	203	207
Opplæring	20	21	73	89
Driftskostnader eiendommer og lokaler	324	305	1 306	1 233
Driftskostnader maskiner, transportmidler og inventar	32	40	145	147
Øvrige driftskostnader	198	204	846	807
Sum andre kostnader	1 446	1 802	6 784	7 040
Goodwillnedskrivninger ²⁾	338	1 058	730	1 058
Øvrige avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	380	341	1 479	1 159
Sum avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	718	1 400	2 210	2 217
Sum driftskostnader	4 657	5 618	18 911	18 721

1) Honorarer inneholder også honorarer knyttet til systemutvikling og må sees i sammenheng med EDB-kostnader.

2) Som følge av lavkonjunkturen og svekkede resultater ble goodwill i SalusAnsvar i Sverige skrevet ned med 102 millioner kroner i fjerde kvartal 2009, mens DnB NORs andel av goodwillnedskrivninger i DnB NORD utgjorde 236 millioner. For året 2009 ble det totalt resultatført goodwill-nedskrivninger på 201 millioner kroner knyttet til virksomheten i Sverige, Svensk Fastighetsförmedling AB og SalusAnsvar, og 529 millioner kroner knyttet til DnB NORD.

Note 11 Antall ansatte /årsverk

	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009 ¹⁾	4. kvartal 2008	Året 2009 ¹⁾	Året 2008
Antall ansatte ved utgangen av perioden	13 691	14 454	13 691	14 454
- herav antall ansatte i utlandet	4 524	4 973	4 524	4 973
Antall årsverk ved utgangen av perioden	13 317	14 057	13 317	14 057
- herav antall årsverk i utlandet	4 436	4 877	4 436	4 877
Gjennomsnittlig antall ansatte	13 827	14 474	14 159	14 223
Gjennomsnittlig antall årsverk	13 440	14 099	13 768	13 859

1) Endring i avtalen med Posten Norge innebar at 162,6 årsverk ble overført fra Posten Norge 1. mai 2009. Regnskapsmessig er kostnader og tilhørende årsverkstall inkludert fra første kvartal 2009.

Note 12 Skattekostnad

Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat før skatt	DnB NOR-konsernet	
	Året 2009	Året 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Resultat før skatt	11 032	12 170
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28 %)	3 089	3 408
Skatteeffekt av utenlandsvirksomhet	1 192	(43)
Skatteeffekt av gjeldsrentefordeling mot utenlandske filialer	(36)	312
Skatteeffekt av skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader	171	(403)
Skatt betalt i utlandet	(71)	351
Skatt vedrørende tidligere år	(259)	(373)
Skattekostnad	4 086	3 252
Effektiv skattesats	37 %	27 %

DnB NOR-konsernets skattekostnad var 4 086 millioner kroner i 2009, en økning på 834 millioner fra 2008. Sett i forhold til driftsresultat før skatt økte skatteprosenten fra 26,7 til 37,0 fra 2008 til 2009. Hovedårsaken er at det er foretatt regnskapsmessige nedskrivninger av goodwill i DnB NOR med tilhørende nedskrivning av eiernes aksjer, mens omtalte nedskrivninger ikke har kommet til fradrag skattemessig. I tillegg har DnB NOR valgt å ikke balanseføre utsatt skattefordel knyttet til økte fremførbare underskudd i DnB NOR grunnet usikkerhet om den økonomiske verdien av de skattemessige fradragene knyttet til anvendelse av fremføringsretten. Utover dette, er det særlig utviklingen i aksje- og valutakurser som har hatt negativ påvirkning på skattekostnaden for 2009.

Skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader skyldes blant annet sambeskatning med utlandet, skattefrie aksjeinntekter og goodwillavskrivninger.

Note 13 Nedskrivninger på utlån og garantier

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Kostnadsførte konstateringer	311	206	554	335
Nye individuelle nedskrivninger	1 220	1 657	6 521	2 925
Sum nye individuelle nedskrivninger	1 971	1 863	7 515	3 260
Reduserte individuelle nedskrivninger	155	65	693	246
Sum individuelle nedskrivninger	1 376	1 798	6 382	3 014
Inngått på tidligere konstaterte nedskrivninger	75	99	317	335
Endring i gruppenedskrivninger på utlån	216	615	1 645	830
Nedskrivninger på utlån og garantier ¹⁾	1 517	2 314	7 710	3 509
Konstateringer som er dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	98	240	1 627	678
1) Herav individuelle nedskrivninger på garantier	(2)	(4)	14	5

Den svake utviklingen i internasjonal økonomi medførte redusert kredittkvalitet og dermed økte nedskrivninger på utlån i 2009. Nedskrivningene økte særlig i de baltiske landene, hvor konsernet er eksponert gjennom DnB NOR. Nedskrivningene økte også innen shipping og havneterminaler. Porteføljen av norskrelaterte utlån synes robust og det ble foretatt moderate nedskrivninger. I personmarkedet i Norge var det svært lave nedskrivninger som følge av lavt rentenivå, stigende boligpriser og en fortsatt lav arbeidsledighet, blant annet som følge av de omfattende stimulanse tiltakene norske myndigheter har gjennomført.

Kredittkvaliteten ble svekket for shippingporteføljen. Selv om det var en økning i fraktratene for noen segmenter, ventes kun en langsom bedring av verdensøkonomien slik at shipping vil være en utsatt næring i en periode fremover. Nedjusterte markedsverdier som følge av svekkede utleiepriser økte kredittrisikoen knyttet til næringseiendom, men prisutviklingen synes nå å være stabilisert. DnB NORs engasjementer innen næringseiendom er primært gitt med utgangspunkt i kontantstrømvurderinger. I den nordiske porteføljen økte kredittrisikoen særlig innen oppkjøpsfinansiering i 2009. Erfaringene med Private Equity-fond er delte, men fondene synes som hovedregel å følge opp sine investeringer på en ansvarlig måte. Totalt sett er størrelsen på denne porteføljen relativt beskjeden. Konsernet har sin eksponering knyttet til de oppkjøpte selskaper og ikke til eierne.

Resultatteffekten av nedskrivninger på utlån for fjerde kvartal var 1 517 millioner kroner, som var en liten nedgang fra tredje kvartal. Nedskrivningene i DnB NOR ble redusert fra tredje kvartal. For året 2009 er nedskrivningene noe lavere enn ventet.

Konsernet har i løpet av det siste året i betydelig grad trappet opp innsatsen for å sikre verdien av utsatte engasjementer. Det vil fremover fortsatt være usikkerhet knyttet til DnB NOR, hvor den økonomiske utviklingen i de baltiske landene vil være avgjørende for nedskrivningsbehovet. Det er også usikkerhet knyttet til den makroøkonomiske utviklingen i enkelte næringer innenfor den norske og norskrelaterte kredittvirksomheten.

Note 14 Utlån til kunder

	DnB NOR-konsernet	
	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Utlån til kunder, nominell hovedstol	972 424	1 016 887
Individuelle nedskrivninger	7 673	4 256
Utlån til kunder, etter individuelle nedskrivninger	964 751	1 012 631
+ Periodiserte renter og amortisering	1 698	3 593
- Individuell nedskrivning av periodiserte renter og amortisering	607	478
- Gruppenedskrivninger	2 969	1 625
Utlån til kunder, til amortisert kost	962 873	1 014 121
Utlån til kunder, nominell hovedstol	150 939	175 099
+ Periodiserte renter	695	1 711
+ Justering til virkelig verdi	379	704
Utlån til kunder, til virkelig verdi ¹⁾	152 013	177 513
Utlån til kunder	1 114 886	1 191 635

1) Virkelig verdi av utlån i norske kroner er økt med 220 millioner kroner fra 31. desember 2008 som følge av økte kredittmarginer.

Note 15 Netto nedskrevne lån og garantier fordelt på kundegrupper ¹⁾

	DnB NOR-konsernet	
	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Personmarkedet	3 070	2 893
Shipping (utenriks sjøfart)	1 095	37
Eiendomsdrift	2 095	1 938
Industri	3 188	1 965
Tjenesteyting	693	677
Handel	545	156
Olje og gass	0	172
Transport og kommunikasjon	397	131
Bygg og anleggsvirksomhet	536	174
Kraft og vannforsyning	5	26
Fiske og fangst	10	367
Hotell og restaurant	205	65
Jordbruk og skogbruk	137	141
Offentlig forvaltning	0	0
Øvrige kundegrupper	122	63
Sum kunder	12 098	8 807
Kredittinstitusjoner	0	0
Totalt nedskrevne lån og garantier	12 098	8 807
Misligholdte lån og garantier uten nedskrivninger	7 029	3 115
Totalt misligholdte og nedskrevne engasjementer	19 127	11 922

1) Inkluderer lån og garantier hvor det er foretatt individuell nedskrivning fordelt på kundegrupper og misligholdte ikke nedskrevne lån og garantier. Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Fra og med andre kvartal 2009 er det innført ny næringskodestandard som samsvarer med EUs nye standard, NACE Rev. 2. Innplasseringen av kundene er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Note 16 Investeringer i obligasjoner

Informasjon om porteføljene

DnB NOR-konsernet har investeringer i obligasjoner gjennom flere av konsernets enheter. DnB NOR Bank, DnB NORD, Vital Forsikring og det tilknyttede selskapet Eksportfinans har alle egne obligasjonsporteføljer for ulike formål.

DnB NOR Bank

Som ledd i den løpende likviditetsstyringen, har DnB NOR Bank behov for å disponere en beholdning av verdipapirer som kan benyttes på flere måter for å regulere konsernets behov for likviditet og som grunnlag for sikkerhetsstillelser for virksomhet i forskjellige land. Verdipapirene benyttes blant annet som sikkerhet for kortsiktige og langsiktige lån i en rekke sentralbanker, og er grunnlag for likviditetsbuffer for oppfyllelse av regulatoriske krav.

Banken har valgt å dekke behovet for likvide verdipapirer ved å investere i internasjonale obligasjoner av beste kvalitet. Ved utgangen av desember 2009 utgjorde likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets 113,0 milliarder kroner og besto av 97,2 prosent verdipapirer med AAA-rating og 2,5 prosent med AA-rating. Det var ingen syntetiske verdipapirer i porteføljen. Det var ingen plasseringer i amerikanske sub-prime obligasjoner eller Collateralised Debt Obligations, CDOer.

Likviditetsporteføljen DnB NOR Markets

	Rating	DnB NOR-konsernet	
		Prosent 31. des. 2009	Millioner kroner 31. des. 2009
Aktivklasse			
Forbrukerkreditt	AAA	3	3 316
Pantesikrede boliglån	AAA/AA	58	66 872
Bedriftslån	AAA/AA/A	6	7 221
Statsrelatert	AAA	33	37 596
Forsikring	AAA/AA/A/BB	0	66
Sum likviditetsporteføljen DnB NOR Markets, nominelle verdier		100	115 070
Periodiserte renter, inklusive amortiseringseffekter			(2 101)
Sum likviditetsporteføljen DnB NOR Markets			112 969

DnB NOR Bank hadde i tillegg norske obligasjoner og rentebærende verdipapirer tilsvarende en balanseverdi på 172,5 milliarder kroner, som i hovedsak ble benyttet for kundehandel og posisjonstabling i norske renter. Banken hadde en beholdning av statskassseksler knyttet til bytteavtalene med Norges Bank på 118,1 milliarder kroner ved utgangen av fjerde kvartal 2009. Se ytterligere opplysninger om bytteavtalene i note 23 Opplysninger om nærstående parter.

DnB NORD og Eksportfinans

DnB NORD og Eksportfinans benytter i likhet med DnB NOR Bank investeringer i obligasjoner og rentebærende verdipapirer for likviditetsformål og som grunnlag for sikkerhetsstillelser overfor sentralbanker. Porteføljen i DnB NORD utgjorde ved utgangen av desember 2009 et beløp tilsvarende 5,4 milliarder kroner. Eksportfinans hadde en likviditetsportefølje på 51,6 milliarder kroner. Porteføljen i Eksportfinans var i stor grad strukturert på samme måte som porteføljen i DnB NOR Bank, men med større andel investeringer i finanssektoren. DnB NOR Bank er eksponert for 40,4 prosent av verdiendringer i porteføljen gjennom eierandel og garantistillelse. Det er i tillegg stilt garanti overfor en av de andre eierne i Eksportfinans med inntil 142 millioner kroner. Eksportfinans hadde en kortsiktig likviditetsportefølje på 23,9 milliarder kroner.

Vital Forsikring

Vital Forsikring har investeringer i obligasjonsporteføljer både som ordinære finansplasseringer og investeringer som skal sikre de langsiktige renteforpliktelsene overfor kundene. Ved utgangen av desember 2009 hadde Vital Forsikring investeringer i rentebærende verdipapirer for 120,8 milliarder kroner. Av dette var 7,2 milliarder kroner investert i obligasjoner utstedt av DnB NOR Boligkreditt. Vital har en konservativ obligasjonsportefølje med en høy andel av den rentebærende porteføljen plassert i papirer med eksplisitt eller implisitt statsgaranti (kommuner). Vital har i lang tid hatt en relativt lav eksponering i kredittmarkedene, og har en begrenset eksponering mot papirer i de mer risikoutsatte segmentene av obligasjonsmarkedet. Vital har ikke investert i "high-yield" obligasjoner, "emerging markets debt" eller kredittderivater.

Vital Forsikrings portefølje av "holde til forfall" obligasjoner består av verdipapirer utstedt av låntagere med høy kredittverdighet. Obligasjoner med statsgaranti utgjorde ved utgangen av desember 2009 omlag 24 prosent av porteføljen. Resterende midler er i all hovedsak plassert i papirer utstedt av kommuner, fylkeskommuner og finansforetak med god kredittkvalitet. Alle plasseringer i obligasjoner utstedt av finansforetak er senior gjeld, som sorterer høyest opp i kapitalstrukturen og som har første prioritet i tilfelle utsteders konkurs. Det investeres bare unntaksvis i papirer utstedt av tradisjonelle industriselskap.

Vital Forsikrings portefølje av obligasjoner til virkelig verdi over resultatet inneholder papirer med høy kredittverdighet. 76 prosent av obligasjonene med rating er av kvalitet AAA og 14 prosent har rating AA. Vital Forsikring har kun investert i "investment grade" obligasjoner. Dette innebærer at Vital ikke har noen obligasjoner med rating lavere enn BBB. For norske obligasjoner er det få utstedere som har rating. Av papirene uten rating er 20 prosent investert i statsgaranterte selskaper, 18 prosent i kommuner eller fylkeskommuner og 38 prosent er investert i bank/finans.

Note 16 Investeringer i obligasjoner (forts.)

Effekter av reklassifisering av likviditetsporteføljen

Konsernet valgte i tredje kvartal 2008 å reklassifisere likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets fra kategorien "til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet" til "holde til forfall". Akkumulert har dette gitt en resultatforbedring på 931 millioner kroner ved utgangen av 2009 sammenlignet med en videreføring av tidligere vurderingsprinsipp. Resultatforbedringen for fjerde kvartal utgjorde 77 millioner kroner. På reklassifiseringstidspunktet utgjorde bokført verdi av porteføljen 88,0 milliarder kroner, mens den ved utgangen av desember 2009 utgjorde 113,0 milliarder.

Effekt av reklassifisering av likviditetsporteføljen

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Amortiseringseffekt	222	205	883	487
Netto renteinntekter	222	205	883	487
Verdijustering ¹⁾	(73)		(73)	(1 827)
Løpetidseffekter				494
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	(73)	0	(73)	(1 333)
Resultateffekter av reklassifisering				
Resultatført amortiseringseffekt / verdijustering	149	205	810	487
Netto gevinst dersom verdsatt til virkelig verdi	72	(1 315)	2 881	(2 514)
Resultateffekter av reklassifisering	77	1 520	(2 071)	3 001
Balanseeffekter av reklassifisering				
Resultatført urealisert mindreverdi ved utgangen av perioden	1 288	2 099	1 288	2 099
Urealisert kurstap dersom verdsatt til virkelig verdi	2 219	5 100	2 219	5 100
Balanseeffekt av reklassifisering	931	3 001	931	3 001

Utvikling i likviditetsporteføljen etter reklassifisering

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet				
	31. des. 2009	30. sept. 2009	30. juni 2009	31. mars 2009	31. des. 2008
Likviditetsporteføljen, bokført verdi	112 969	105 467	102 892	91 146	99 106
Likviditetsporteføljen dersom verdsatt til virkelig verdi	112 038	104 613	101 352	88 369	96 105
Balanseeffekt av reklassifisering	931	854	1 539	2 777	3 001

1) Verdireduksjonen er en beregnet effekt av at løpetiden på porteføljen i løpet av 2009 har økt. Dette har redusert den amortiserte verdien av kontantstrømmene fra porteføljen. Det forventes ikke kredittap i porteføljen.

Verdivurdering

Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets ble klassifisert som "holde til forfall" med virkning fra 1. juli 2008. Vitals portefølje klassifisert som "holde til forfall" utgjorde 68,1 milliarder kroner ved utgangen av fjerde kvartal 2009. Ved utgangen av desember hadde banken i tillegg en portefølje av sertifikater på 0,3 milliarder kroner og DnB NOR Skadeforsikring en portefølje på 0,1 milliarder. Porteføljer i denne kategorien verdsettes til amortisert kost og nedskrives hvis det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Øvrige obligasjonsporteføljer i konsernet er klassifisert som verdipapirer som verdsettes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dersom det ikke finnes observerbare priser i markedet, fastsettes verdien basert på modeller som tar hensyn til relevant markedsinformasjon.

Reklassifisering i henhold til endringen av IAS 39, omtalt ovenfor, betinger blant annet at det må opplyses om verdien av likviditetsporteføljen etter de prinsipper som gjaldt før reklassifiseringen. I en normal markedssituasjon ville likviditetsporteføljen før reklassifisering vært verdsatt til eksternt observerbare priser. På grunn av finansuroen har slike priser vært tilnærmet fraværende. For å oppfylle informasjonskravet ved utgangen av fjerde kvartal 2009 har likviditetsporteføljen blitt verdsatt til virkelig verdi etter modeller som benyttes for finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked. Anvendt modell er basert på en regresjonsanalyse hvor historiske markedsdata (forklaringsvariabler) som selv under finansuroen har vært observerbare, brukes til å forklare historiske verdiendringer i likviditetsporteføljen. I perioden fjerde kvartal 2006 til og med andre kvartal 2008 viser modellen god samvariasjon mellom endringer i de gitte markedsdata og verdiendringer i likviditetsporteføljen som da var priset i et aktivt marked eller gjennom oppgitte meglerpriser (broker quotes) som ble antatt rimelig pålitelige. Dersom modellen hadde vært benyttet på likviditetsporteføljen i 2009, ville resultatet økt med 2 071 millioner kroner. En tilsvarende modell har også blitt benyttet for verdsettelse av deler av obligasjonsporteføljen i Eksportfinans.

Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets har en forventet løpetid på tre år og tre måneder, og verdien av ett basispunkt utgjorde 25 millioner kroner ved utgangen av desember 2009.

Note 17 Investeringer i aksjer

Investeringer i aksjer vurderes til virkelig verdi. Verdimåling til virkelig verdi er beskrevet i note 1 Regnskapsprinsipper i årsregnskapet for 2008.

Ved fastsettelse av virkelig verdi benyttes "International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines" og lignende standarder for verdsettelse av Private Equity-investeringer, PE. Metoden benyttes som ett av flere grunnlag for fastsettelse av beste estimat for virkelig verdi for investeringer i lite likvide egenkapitalinstrumenter. Metoden tar utgangspunkt i rapportering av avkastningsresultater fra porteføljeselskaper med en tidsforskyvning på om lag tre måneder. Dette kan være en utfordring i tider hvor det er betydelige bevegelser i aksjemarkedene. Ved hvert rapporteringstidspunkt gjøres det en vurdering av behov for tilpasning som følge av etterslep i informasjonen.

Private Equity-investeringer	DnB NOR-konsernet	
	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Private Equity og Management Buyout Funds i DnB NOR Bank	396	325
Private Equity-investeringer i Vital	2 230	2 440
Sum Private Equity-investeringer	2 626	2 764

Note 18 Investeringseiendommer

Investeringseiendommer i konsernet eies i all hovedsak av Vital Forsikring. Ved utgangen av fjerde kvartal 2009 har Vital gjennomført en vurdering av investeringseiendommene basert på egen verdivurderingsmodell. Som supplement til verdiene i den interne modellen, er det innhentet eksterne takster fra to uavhengige verdivurderere for eiendommer som representerer 23 prosent av verdien av eiendomsporteføljen i Norge. Modellberegninger og regnskapsførte verdier er 4,2 prosent over gjennomsnittet av eksterne takster, som vurderes å ligge innenfor et akseptabelt pålitelighetsintervall. Mangelen på relevante transaksjoner som kan dokumentere markedspris, har medført usikkerhet. Konsernets vurderinger er bygget på den beste tilgjengelige informasjonen om eiendommenes egenskaper og verdi. I tråd med etablert praksis, er det for eiendommene i Sverige og porteføljen i Vitals Eiendomsfond gjennomført en ekstern verdivurdering.

Etter en samlet vurdering av markeds- og risikobildet, ble avkastningskravene ved den interne verdivurderingen i fjerde kvartal redusert med 0,25 prosentpoeng til henholdsvis 6,25 prosent for kontraktsfestede og 9,25 prosent for fremtidige kontantstrømmer. På grunn av en fortsatt fallende tendens i markedsleien i fjerde kvartal ble leien i verdivurderingsmodellen redusert for deler av kontorporteføljen. I tillegg ble verdien på enkelte prosjekter justert ned i kvartalet. Til sammen medførte det at verdien på investeringseiendommer ble justert opp med 5 millioner kroner fra tredje til fjerde kvartal. I løpet av 2009 ble verdien av eiendomsporteføljen i Vital redusert med 887 millioner kroner, eller 2,7 prosent.

Verdivurderingene er særlig sensitive for endring i avkastningskrav og forutsetninger om fremtidig inntektsstrøm. En endring i avkastningskravet på 0,25 prosentpoeng vil, alt annet likt, endre verdien av eiendomsporteføljen med 3,5 prosent. 5 prosent endring i fremtidige markedsleiepriser vil, alt annet likt, endre verdien av eiendomsporteføljen med 3,7 prosent.

Verdiendringer investeringseiendommer	DnB NOR-konsernet	
	Investerings- eiendommer	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Balanseført verdi per 31. desember 2007		33 078
Tilgang, kjøp av nye eiendommer		1 680
Tilgang, aktivering av investeringer		830
Tilgang, overtatte selskaper		0
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi		(3 201)
Verdiendringer som følge av restrukturering		806
Avhendelser		956
Valutakursendringer		321
Balanseført verdi per 31. desember 2008 ¹⁾		32 558
Tilgang, kjøp av nye eiendommer		2 876
Tilgang, aktivering av investeringer		723
Tilgang, overtatte selskaper		0
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi		(778)
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi av prosjekter		(218)
Avhendelser		1 207
Valutakursendringer		(575)
Balanseført verdi per 31. desember 2009 ¹⁾		33 381

1) Investeringseiendommer i Vital utgjorde 32 392 millioner kroner per 31. desember 2008 og 32 766 millioner per 31. desember 2009.

Note 19 Immaterielle eiendeler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31. des. 2009	31. des. 2008
Goodwill	5 405	6 665
Merkenavnet Postbanken	51	51
Utvikling av IT-systemer	1 490	1 108
Øvrige immaterielle eiendeler	699	656
Sum immaterielle eiendeler	7 644	8 480

Kommentarene nedenfor gjelder for fjerde kvartal 2009.

Goodwill knyttet til SalusAnsvar utgjorde 266 millioner svenske kroner, tilsvarende 215 millioner kroner ved utgangen av 2009. DnB NOR har endret strategien for virksomheten, slik at SalusAnsvar nå har fått et mer selvstendig strategiansvar, og investeringen vurderes i større grad som en finansinvestering. SalusAnsvars resultatutvikling er påvirket av lavkonjunktoren, og selskapets plantall ble vesentlig nedjustert i forhold til det som ble lagt til grunn i verdivurderingen i 2008. Det er ikke lagt til grunn inntekter fra distribusjon av DnB NOR-produkter i konstantstrømmen. Goodwilltesten konkluderte med et nedskrivningsbehov på 124 millioner svenske kroner, tilsvarende 102 millioner kroner.

Ved utgangen av 2009 var balanseført goodwill i DnB NORD knyttet til virksomheten i Litauen, Latvia og Estland nedskrevet til null. Basert på nye tester ved utgangen av 2009 ble det konkludert med behov for nedskrivning av resterende goodwill i Baltikum på 7,2 millioner euro, tilsvarende 62 millioner kroner, hvorav DnB NORs andel utgjorde 40 millioner. DnB NORDs balanseførte goodwill knyttet til virksomheten i Polen tilsvarte 52,7 millioner euro eller 445 millioner kroner ved utgangen 2009. DnB NORDs virksomhet i Polen har vist lav lønnsomhet knyttet til driften, men Polen har en relativt sterk økonomi og nedskrivningssituasjonen er bedre her enn i de baltiske landene. Vurderingen konkluderte med et nedskrivningsbehov knyttet til virksomheten i Polen på 35,3 millioner euro, tilsvarende 306 millioner kroner, hvorav DnB NORs andel utgjorde 156 millioner. DnB NOR hadde ved utgangen av 2008 en balanseført goodwill på 4,5 millioner euro, relatert til kjøpet av DnB NORD. Basert på at goodwill i samtlige enheter i DnB NORD er skrevet ned i løpet av 2009, er det konkludert med at denne goodwill-posten skal skrives ned i sin helhet med en resultateffekt i 2009 på 40 millioner kroner. Nedskrivning av oppkjøpskostnader og DnB NORs andel av nedskrivninger i DnB NORD medførte en samlet kostnad på 236 millioner kroner i DnB NORs regnskap i fjerde kvartal 2009.

Goodwill knyttet til DnB NOR Kapitalforvaltning ble i 2008 nedskrevet med 947 millioner svenske kroner, tilsvarende 850 millioner kroner. Markedsforholdene er betydelig bedret siden begynnelsen av 2009. En reforhandlet avtale med Skandia Liv vil også gi positivt bidrag i forhold til forutsetningene ved fjorårets test. Den nye avtalen innebærer lavere volumer, men muligheter til å oppnå høyere honorarer ved gode forvaltningsresultater, samt at redusert internasjonal tilstedeværelse vil gi reduserte kostnader. Ved inngåelse av ny avtale betalte Skandia Liv et engangsvederlag på 225 millioner svenske kroner. Av dette beløpet ble 186 svenske millioner kroner ført som reduksjon i goodwill for tidligere betalt merverdi, mens 39 millioner ble avsatt til restruktureringstiltak i forbindelse med vedtatt avvikling av internasjonale kontorer. Det er ikke noe nedskrivningsbehov knyttet til DnB NOR Kapitalforvaltning ved utgangen av 2009.

For andre vurderingsenheter i konsernet er utviklingen som forventet, og det har ikke inntruffet hendelser som forventes å medføre vesentlig svekket inntjening i forhold til tidligere planer.

Note 20 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

DnB NOR-konsernet emitterer og innløser egen verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen.

Verdipapirgjeld	DnB NOR-konsernet	
	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Sertifikatgjeld, nominell verdi	168 028	194 852
Obligasjonsgjeld, nominell verdi ¹⁾	313 141	397 443
Verdijusteringer	12 563	13 927
Sum verdipapirgjeld	493 732	606 222

Endring i verdipapirgjeld	DnB NOR-konsernet					
	Balanse 31. des. 2009	Emittert 2009	Forfalt/ innløst 2009	Valutakurs- endring 2009	Øvrige endringer 2009	Balanse 31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Sertifikatgjeld, nominell verdi	168 028	168 028	194 852	0		194 852
Obligasjonsgjeld, nominell verdi ¹⁾	313 141	51 193	91 343	(44 152)		397 443
Verdijusteringer	12 563				(1 364)	13 927
Sum verdipapirgjeld	493 732	219 220	286 195	(44 152)	(1 364)	606 222

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	DnB NOR-konsernet					
	Balanse 31. des. 2009	Emittert 2009	Forfalt/ innløst 2009	Valutakurs- endring 2009	Øvrige endringer 2009	Balanse 31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	22 455			(2 978)		25 432
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	6 830			(1 177)		8 007
Fondsobligasjonslån, nominell verdi ²⁾	8 468			(1 274)		9 742
Verdijusteringer	1 297				(747)	2 044
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	39 051	0	0	(5 428)	(747)	45 225

1) Fratrullet egne obligasjoner. Utestående obligasjoner med fortrinnsrett i DnB NOR Boligkreditt utgjorde 230,6 milliarder kroner per 31. desember 2009. Tilhørende sikringsmasse var 322,8 milliarder kroner.

2) Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller samlet kapitaldekning faller under 6 prosent. Nedskrevede beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller at egenkapitalen kan skrives opp.

Note 21 Kapitaldekning

DnB NOR-konsernet følger Basel II-reglene for beregning av kapitaldekning. Vurderingsreglene i selskapsregnskapene ligger til grunn for konsolidering som er regulert i Konsolideringsforskriften.

Ansvarlig kapital	DnB NOR Bank ASA		DnB NOR Bank-konsernet		DnB NOR-konsernet	
	31. des. 2009	31. des. 2008	31. des. 2009	31. des. 2008	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Aksjekapital	17 514	17 514	17 514	17 514	16 231	13 327
Øvrig egenkapital	54 948	51 702	65 800	59 969	85 172	67 949
Egenkapital	72 462	69 217	83 314	77 483	101 403	81 275
Fradrag						
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	0	(3)	(1)	(119)	(152)
Goodwill	(1 650)	(1 657)	(3 853)	(4 737)	(5 653)	(6 854)
Utsatt skattefordel	(1 153)	(10)	(295)	(306)	(300)	(316)
Andre immaterielle eiendeler	(912)	(516)	(1 980)	(1 584)	(2 270)	(1 842)
Avsatt utbytte m.v.	0	0	(3 750)	0	(2 850)	0
Urealiserte gevinster på varige driftsmidler	0	0	(30)	(30)	(30)	(30)
50 prosent av bokførte verdier av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	(1 033)	(1 070)	(1 033)	(1 070)	(2)	0
50 prosent av justert forventet tap, IRB-porteføljer	(101)	(288)	(222)	(339)	(222)	(339)
Justering for urealisert tap/(gevinst) på gjeld ført til virkelig verdi	182	(323)	(404)	(2 284)	(404)	(2 284)
Tillegg						
Andel av nullstilte estimatavvik for pensjonskostnader ¹⁾	-	555	-	594	-	608
Kjernekapital uten fondsobligasjoner	67 796	65 908	71 745	67 726	89 553	70 066
Fondsobligasjoner ^{2) 3)}	8 468	9 742	8 655	9 945	8 655	9 945
Kjernekapital	76 264	75 649	80 400	77 671	98 208	80 010
Evigvarende ansvarlig lånekapital	6 830	8 007	6 830	8 007	6 830	8 007
Ordinær ansvarlig lånekapital ³⁾	21 111	23 843	23 003	26 083	23 003	26 083
Fradrag						
50 prosent av bokførte verdier av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	(1 033)	(1 070)	(1 033)	(1 070)	(2)	0
50 prosent av justert forventet tap, IRB-porteføljer	(101)	(288)	(222)	(339)	(222)	(339)
Tillegg						
45 prosent av netto urealisert gevinst på varige driftsmidler	0	0	18	18	18	18
Tilleggskapital	26 807	30 492	28 597	32 700	29 628	33 770
Sum tellende ansvarlig kapital ⁴⁾	103 071	106 141	108 997	110 371	127 836	113 780
Risikovektet volum	831 885	965 059	960 208	1 120 428	1 052 566	1 200 590
Minimumskrav ansvarlig kapital	66 551	77 205	76 817	89 634	84 205	96 047
Kjernekapitaldekning uten fondsobligasjoner (%)	8,1	6,8	7,5	6,0	8,5	5,8
Kjernekapitaldekning (%)	9,2	7,8	8,4	6,9	9,3	6,7
Kapitaldekning (%)	12,4	11,0	11,4	9,9	12,1	9,5

1) Ved implementering i 2005 av NRS 6A, som i hovedsak tilsvarende IAS 19, ble egenkapitalen i selskapsregnskapene belastet med nullstilling av uamortiserte estimatavvik på pensjonsforpliktelser. Finansdepartementet fastsatte en overgangsregel for årene 2005 til 2008 som var ment å redusere den negative effekten ved beregning av kapitaldekning.

2) Fondsobligasjoner kan utgjøre inntil 15 prosent av kjernekapitalen, mens overskytende del teller som evigvarende tilleggskapital.

3) I kapitaldekningsberegningen inngår ansvarlig lånekapital i tilknyttede selskaper med til sammen 735 millioner kroner per 31. desember 2009, i tillegg til ansvarlig lånekapital i bankkonsernet og DnB NOR-konsernets balanse.

4) Ansvarlig kapital og nominelle beløp benyttet ved beregning av risikovektet volum vil avvike fra DnB NOR-konsernets regnskap, idet tilknyttede selskaper som i regnskapet er vurdert etter egenkapitalmetoden, er vurdert og innarbeidet etter bruttometoden i kapitaldekningsberegningen.

På grunn av overgangsregler kan minstekrav til kapitaldekning for 2008 og 2009 maksimalt reduseres til henholdsvis 90 og 80 prosent i forhold til kravene etter Basel I-reglene. For konsernet utgjorde risikovektet volum ved utgangen av 2009 89,1 prosent av tilsvarende volum basert på Basel I-reglene.

Note 21 Kapitaldekning (forts.)

Implementering av Basel II

Videre fremdrift

Det forventes en betydelig reduksjon i beregningsgrunnlaget ved full gjennomføring av IRB-systemet. IRB-systemet defineres som de modeller, arbeids- og beslutningsprosesser, kontrollmekanismer, IT-systemer og interne retningslinjer og rutiner som er knyttet til klassifisering og kvantifisering av kredittrisiko. Nedenfor vises tidsplanen for innføring av de ulike rapporteringsmetodene for konsernets porteføljer.

Porteføljer	Rapporteringsmetoder for kapitaldekning		
	31. des. 2009	31. des. 2010	31. des. 2011
Massemarked:			
- utlån med pant i fast eiendom, DnB NOR Bank og DnB NOR Boligkreditt	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
- rullerende kreditter, DnB NOR Kort	Standard	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
- utlån med pant i fast eiendom, Nordlandsbanken	Standard	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
- utlån i Norge, DnB NOR Finans eksklusive porteføljen fra SkandiaBanken Bilfinans	Standard	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
- restporteføljer, DnB NOR Finans	Standard	Standard	IRB ¹⁾
Foretak:			
- små og mellomstore bedrifter, DnB NOR Bank	Avansert IRB	Avansert IRB	Avansert IRB
- store bedrifter, DnB NOR Bank	Standard	Avansert IRB	Avansert IRB
- bedrifter, Nordlandsbanken	Standard	Avansert IRB	Avansert IRB
- leasing og utlån i Norge, DnB NOR Finans eksklusive porteføljen fra SkandiaBanken Bilfinans	Standard	Avansert IRB	Avansert IRB
- restporteføljer, DnB NOR Finans	Standard	Standard	Avansert IRB
- bedrifter, DnB NOR Næringskreditt	Standard	Avansert IRB	Avansert IRB
Institusjoner:			
- banker og finansinstitusjoner	Standard	Standard	Avansert IRB
Unntak:			
- godkjente unntak: engasjementer med stater, kommuner, egenkapitalposisjoner, verdipapiriseringsposisjoner	Standard	Standard	Standard
- midlertidige unntak: DnB NORD, DnB NOR Luxembourg, Monchebank og diverse mindre porteføljer	Standard	Standard	Standard

1) For massemarked skilles det ikke mellom grunnleggende og avansert IRB.

Note 22 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser. DnB NOR-konsernet styrer sin likviditet samlet ved at DnB NOR Bank ASA har ansvar for finansieringen av datterselskaper som Nordlandsbanken og DnB NOR Finans samt filialer og datterbanker i utlandet. DnB NORD finansieres med en andel som tilsvarende DnB NOR-konsernets eierandel i banken. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere målemetoder.

Styret har etablert interne rammer som legger begrensninger på bankens kortsiktige netto likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. I tillegg er det etablert rammer for strukturell likviditetsrisiko som innebærer at utlån til publikum i det alt vesentlige skal finansieres ved innskudd fra kunder, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Innskuddsdekningen i konsernet utgjorde 53,0 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2009, opp fra 52,5 prosent ved utgangen av tredje kvartal. Innskuddsdekningen i DnB NOR Bank ASA utgjorde 92,7 prosent ved utgangen av fjerde kvartal 2009.

Utover i 2009 ble det en gradvis forbedring i finansmarkedene, og i andre halvår var forholdene stabilt gode. Volumer og løpetider var på tilnærmet normalnivå, og prisen på helt kortsiktig likviditet ved utgangen av fjerde kvartal tilsvarte omtrent nivåene før finansuroen. Likevel var investorene generelt fortsatt lite risikovillige, og det ble fremdeles lagt stor vekt på låntagernes kredittrating.

Etter at de langsiktige innlånskostnadene ble betydelig redusert i løpet av sommeren 2009, var utviklingen mot slutten av året mer stabil. Marginene ved utgangen av fjerde kvartal lå på et betydelig høyere nivå enn før finanskrisen.

DnB NORs likviditetssituasjon kan ved utgangen av fjerde kvartal 2009 betegnes som god. Som følge av høyere kredittmarginer i finansmarkedene har imidlertid kostnadene knyttet til kapitalmarkedsinnlåningen økt. Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsinnlån var 3,0 år ved utgangen av fjerde kvartal, sammenlignet med 2,75 år ett år tidligere. DnB NOR tilstreber en god og jevn forfallsstruktur for innlån over den kommende femårsperioden.

Note 23 Opplysninger om nærstående parter

Vesentlige transaksjoner og avtaler med nærstående parter:

Eksportfinans

DnB NOR Bank ASA har en eierandel i Eksportfinans på 40 prosent. Turbulente finansmarkeder medførte store urealiserte tap i likviditetsporteføljen til Eksportfinans i første kvartal 2008. For å sikre en tilstrekkelig kapitalbase for selskapet iverksatte styret i selskapet tre tiltak:

- Det ble foretatt en aksjeemisjon mot eierne på 1,2 milliarder kroner, hvor alle eierne deltok med sin forholdsmessige andel.
- Det ble inngått en porteføljesikringsavtale hvor eierne ble invitert til å delta. DnB NOR Bank ASAs andel i avtalen tilsvarer 40,43 prosent. Gjennom avtalen sikres Eksportfinans mot ytterligere verdifall i porteføljen etter 29. februar 2008 med inntil 5 milliarder kroner. Eventuell gjenvinning av verdier sett i forhold til nominell verdi tilfaller deltagerne i porteføljesikringsavtalen som betaling for sikringen.
- Eksportfinans' største eierbanker, DnB NOR Bank ASA, Nordea Bank AB og Danske Bank A/S, innvilget i første kvartal 2008 en kommitert kredittlinje som ga selskapet tilgang til en likviditetsreserve på inntil 4 milliarder dollar. Avtalen ble fornyet i juni 2009. DnB NOR Bank ASAs andel av denne avtalen utgjør rundt 2,2 milliarder dollar. Ved utgangen av fjerde kvartal 2009 hadde Eksportfinans ikke benyttet seg av denne kreditten.

Transaksjonene med Eksportfinans er inngått på ordinære markedsmessige betingelser som om de var gjennomført mellom uavhengige parter.

Tiltakspakker

Stortinget ga 24. oktober 2008 Finansdepartementet fullmakt til å sette i verk en ordning der staten og bankene bytter statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett, OMF, for en avtalt periode. Norges Bank administrerer ordningen på oppdrag fra Finansdepartementet.

I byteordningen selger staten statskasseveksler til bankene gjennom et tidsbegrenset bytte mot obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene står fritt til å disponere de mottatte vekslene og kan selge dem i markedet dersom det er ønskelig. Løpetiden på vekslene vil være tre til seks måneder. Bytteavtalene har en varighet på inntil fem år og bankene forplikter seg til å kjøpe nye veksler med seks måneders løpetid ved forfall i avtaleperioden. Prisen på disse vekslene tilsvarer NIBOR pluss et påslag tilsvarende margin ved avtaleinngåelsen. Det er et tilleggskrav at det ved fornyelse skal være minst 40 basispunkter mellom avtalt rente og renten på statskassevekslene. Ved utløpet av avtalene er bankene forpliktet til å kjøpe OMF'ene tilbake fra staten til samme pris som de ble solgt for. Utbetalinger fra OMF'ene godskrives bankene samme dag som utbetalingene finner sted, med mindre det foreligger mislighold av bytteavtalen.

DnB NOR Bank ASA har kjøpt obligasjoner fra DnB NOR Boligkreditt som er benyttet som sikkerhet for inngåtte bytteavtaler med Norges Bank. Disse obligasjonene er banken forpliktet til å kjøpe tilbake til samme pris som de blir solgt for. Banken mottar renten på OMF'ene, som om disse ikke var solgt. Regnskapsmessig behandling av salg av finansielle instrumenter hvor selger beholder vesentlige deler av risiko og avkastning knyttet til instrumentet er behandlet i IAS 39.20 Finansielle instrumenter – innregning og måling. Banken vurderer at kravet til overføring av risiko og avkastning av obligasjonene i henhold til denne standarden ikke er tilfredsstillende, slik at obligasjonene ikke kan tas ut av bankens balanse. På konsolidert basis behandles obligasjonene som egne obligasjoner og nettes ut mot utstedte obligasjoner i DnB NOR Boligkreditt.

Bytteavtalene innebærer formelt sett at banken kjøper statskasseveksler fra Norges Bank. På oppstarttidspunktet bokføres disse som investeringer i statskasseveksler. Forpliktelsen til å kjøpe obligasjonene tilbake for det samme beløpet som er mottatt i veksler, bokføres som et innlån fra Norges Bank. Ved utgangen av fjerde kvartal 2009 utgjorde innlånet 118,1 milliarder kroner. Banken hadde en beholdning av statskasseveksler knyttet til bytteavtalene på et tilsvarende beløp ved utgangen av fjerde kvartal 2009.

Note 24 Forretninger utenfor balansen og betingede utfall

Forretninger utenfor balansen og tilleggsopplysninger		DnB NOR-konsernet	
Beløp i millioner kroner		31. des. 2009	31. des. 2008
Kontraktsgarantier		26 000	34 367
Betalingsgarantier		19 250	24 582
Lånegarantier ¹⁾		11 774	16 202
Garanti overfor Bankenes sikringsfond		939	0
Garantier for skatter m.v.		4 655	4 801
Annet garantiansvar		3 892	5 448
Sum garantiansvar		66 510	85 399
Inneståelseserklæringer		8 045	4 499
Sum garantiansvar m.v. ¹⁾		74 555	89 899
Udisponerte kredittrammer og tilbud		376 282	361 259
Rembursforpliktelser		14 839	24 896
Andre forpliktelser		2 858	540
Sum forpliktelser		393 979	386 695
Sum garantiansvar og andre forpliktelser utenfor balansen		468 534	476 594
Pantsatte verdipapirer		151 067	202 611
- er stillet som sikkerhet for:			
Lån ²⁾		150 934	202 464
Annet		133	147
*) Herav kontragarantert av finansinstitusjoner		209	566

- 1) DnB NOR har balanseført utlån som juridisk er overført til Eksportfinans, hvor DnB NOR har stilt garanti. Avtalen medfører at DnB NOR fortsatt har rente- og kredittrisiko knyttet til overført portefølje. Balanseført verdi per 31. desember 2009 utgjorde 9 215 millioner kroner i utlån til kunder og volumene inngår ikke som garantier i tabellen.
- 2) 60 780 millioner kroner av pantstillelsen per 31. desember 2009 knytter seg til låneadgang i Norges Bank. Lån i Norges Bank skal i henhold til forskrifter være fullt ut sikret ved pantsettelse av rentebærende verdipapirer og/eller av bankens innskudd i Norges Bank.

Betingede utfall

DnB NOR-konsernet vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, regelmessig være part i en rekke rettstvister. Ingen av disse rettstvistene anses å ha vesentlig betydning for vurdering av konsernets finansielle stilling.

Viser til tidligere omtalt tvist mellom HeidelbergCement Pensjonskasse/Norcem AS og Vital Forsikring med påstand om erstatning på inntil 110 millioner kroner. Det ble hevdet at Vital Forsikring ga feilaktige råd i forbindelse med overføring av midler fra premiefondet i selskapets pensjonsordning. Rettsforhandlinger ble avholdt i Bergen tingrett i mai. Vital Forsikring ble frifunnet på alle punkter og tilkjent fulle saksomkostninger i dom av 16. juni. Dommen er rettskraftig.

Bovista ApS i København, som er et heleid datterselskap av RC Real Estate, har saksøkt Bank DnB NOR for inntil 180 millioner danske kroner med tillegg av renter, med påstand om at banken urettmessig har benyttet proveny fra salg av eiendommer til nedbetaling av lån uten at dette var avklart med selskapet. Banken bestrider kravet.

DnB NOR Markets Inc. i New York er saksøkt for inntil 25 millioner dollar pluss renter og omkostninger i forbindelse med en emisjonsgaranti for et obligasjonslån (Lehman Brothers). Selskapet bestrider kravet.

DnB NOR Bank ASA er saksøkt av Ivar Petter Røeggen med krav om at to investeringsavtaler i strukturerte produkter kjennes ugyldige og at banken dømmes til å betale saksøker 266 tusen kroner med tillegg av forsinkelsesrenter. Det omtvistede beløpet er i seg selv ikke vesentlig, men saken vil kunne ha prinsipiell betydning for håndteringen av lignende saker. Banken bestrider kravet.

I tillegg til søksmålet fra Ivar Petter Røeggen beskrevet ovenfor er det tatt ut et gruppesøksmål med 19 saksøkere mot DnB NOR Bank ASA knyttet til salg av strukturerte produkter som omfatter de samme produktene som søksmålet fra Røeggen. Banken motsetter seg at det er adgang til gruppesøksmål og bestrider kravet. Tidligere omtalt erstatningskrav fra Hans Bjarne Voster på 500 tusen kroner knyttet til salg av strukturerte produkter er løst gjennom et utenrettslig forlik.

DnB NOR Bank ASA har anlagt sak mot syv norske kommuner med krav om oppgjør av rentebytteavtaler til markedsmessige betingelser. Kommunene har stanset betalingene under avtalene under henvisning til at de anser at fullt oppgjør har funnet sted ved innbetaling av restverdien av foretatte investeringer. Bankens krav i søksmålet er 968 millioner kroner med tillegg av forsinkelsesrente.

DnB NOR ASA

Resultatregnskap

	DnB NOR ASA			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Sum renteinntekter	23	72	122	261
Sum rentekostnader	93	184	523	538
Netto renteinntekter	(70)	(112)	(401)	(277)
Provisjonskostnader m.v.	2	1	5	5
Andre inntekter ¹⁾	5 114	179	5 114	179
Netto andre driftsinntekter	5 113	177	5 109	173
Sum inntekter	5 043	65	4 708	(104)
Lønn og andre personalkostnader	1	2	6	5
Andre kostnader	43	52	202	241
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	0	850	0	850
Sum driftskostnader	45	903	208	1 097
Driftsresultat før skatt	4 998	(838)	4 500	(1 201)
Skattekostnad	1 426	(634)	1 286	(736)
Resultat for perioden	3 572	(204)	3 214	(465)
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)	2,66	(0,15)	2,41	(0,35)
Resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)	2,66	(0,15)	2,41	(0,35)

1) Utbytte/konsernbidrag.

Balanser

	DnB NOR ASA	
	31. des. 2009	31. des. 2008
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Eiendeler		
Fordringer på DnB NOR Bank ASA	22 747	4 426
Utlån til andre konsernselskaper	228	231
Eierinteresser i konsernselskaper	51 126	51 058
Andre fordringer på konsernselskaper	0	179
Andre eiendeler	0	125
Sum eiendeler	74 101	56 019
Gjeld og egenkapital		
Gjeld til DnB NOR Bank ASA	11 161	11 324
Gjeld til andre konsernselskaper	95	0
Annen gjeld og avsetninger	3 937	1
Innskutt egenkapital	38 844	24 994
Opptjent egenkapital	20 064	19 700
Sum gjeld og egenkapital	74 101	56 019

Endring i egenkapital

	DnB NOR ASA			
	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Balanse per 31. desember 2007	13 327	11 668	20 165	45 159
Periodens overskudd			(261)	(261)
Balanse per 31. desember 2008	13 327	11 668	19 700	44 694
Periodens overskudd			3 214	3 214
Avsatt utbytte for 2009			(2 850)	(2 850)
Emisjon	2 961	10 889		13 850
Balanse per 31. desember 2009	16 288	22 556	20 064	58 908

Kapitalforhøyelsen knyttet til DnB NOR ASAs fortrinnsrettsemisjon, vedtatt av generalforsamlingen 19. november 2009, ble gjennomført i løpet av desember og registrering av kapitalforhøyelsen i Foretaksregisteret ble kunngjort 21. desember 2009. DnB NOR mottok som følge av fortrinnsrettsemisjonen 14 007 670 135,80 kroner før fradrag for transaksjonskostnader. Selskapets aksjekapital ble med dette forhøyet med 2 961 452 460 kroner ved utstedelse av 296 145 246 nye aksjer. Den nye aksjekapitalen i DnB NOR ASA er 16 287 988 610 kroner fordelt på 1 628 798 861 aksjer, hver pålydende 10 kroner.

Regnskapsprinsipper

DnB NOR ASA har utarbeidet regnskapet i samsvar med Finansdepartementets årsregnskapsforskrift § 1-5 om forenklet International Financial Reporting Standards, IFRS. Forenklet rapportering etter IFRS innebærer blant annet adgang til å inntektsføre avsatt utbytte og konsernbidrag i datterselskaper og bokføre styrets forslag til utbytte og konsernbidrag som gjeld på balansedagen. Etter fullstendig IFRS skal utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er besluttet på generalforsamlingen. En beskrivelse av de regnskapsprinsipper DnB NOR ASA har lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2008 og i note 1 Regnskapsprinsipper.

Nøkkeltall

	DnB NOR-konsernet			
	4. kvartal 2009	4. kvartal 2008	Året 2009	Året 2008
Renteanalyse				
1. Sum rentemarginer - volumvektet (%)	1,13	1,12	1,15	1,04
2. Rentemargin på ordinære utlån til kunder (%)	1,61	1,34	1,61	1,01
3. Rentemargin på innskudd fra kunder (%)	0,23	0,68	0,29	1,08
Rentabilitet/lønnsomhet				
4. Netto andre driftsinntekter i prosent av samlede inntekter	36,0	42,8	39,8	36,2
5. Kostnadsgrad (%)	49,3	42,2	48,3	51,4
6. Egenkapitalavkastning, annualisert (%)	10,1	10,7	10,6	12,4
7. Risikojustert kapitalavkastning, annualisert (%)	15,5	24,5	17,2	13,6
8. Regnskapsført kapitalavkastning, annualisert (%)	12,9	11,7	12,6	15,3
9. Gjennomsnittlig egenkapital inklusive avsatt utbytte (millioner kroner)	84 110	76 048	81 236	74 005
10. Avkastning på gjennomsnittlig risikovektet volum, annualisert (%)	0,63	0,58	0,83	0,79
Soliditet				
11. Kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden (%)	9,3	6,7	9,3	6,7
12. Kapitaldekning ved utgangen av perioden (%)	12,1	9,5	12,1	9,5
13. Kjernekapital ved utgangen av perioden (millioner kroner)	98 208	80 010	98 208	80 010
14. Risikovektet volum ved utgangen av perioden (millioner kroner)	1 052 566	1 200 590	1 052 566	1 200 590
Utlånsportefølje og nedskrivninger				
15. Periodens individuelle nedskrivninger i prosent av gjennomsnittlig netto utlån til kunder, annualisert	0,46	0,59	0,53	0,25
16. Periodens nedskrivninger i prosent av gjennomsnittlig netto utlån til kunder, annualisert	0,54	0,80	0,67	0,33
17. Netto misligholdte og nedskrevne engasjementer i prosent av netto utlån	1,71	0,99	1,71	0,99
18. Netto misligholdte og nedskrevne engasjementer ved utgangen av perioden (millioner kroner)	19 127	11 922	19 127	11 922
Likviditet				
19. Innskuddsdekning ved utgangen av perioden (%)	53,0	50,1	53,0	50,1
Kapital eiet eller forvaltet av DnB NOR				
20. Kundemidler under forvaltning ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	468	510	468	510
21. Forvaltet kapital ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	2 076	2 141	2 076	2 141
22. Gjennomsnittlig forvaltningskapital (milliarder kroner)	1 935	1 821	1 906	1 635
23. Sparemidler ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	1 059	1 108	1 059	1 108
Personal				
24. Antall årsverk ved utgangen av perioden	13 317	14 057	13 317	14 057
DnB NOR-aksjen				
25. Antall aksjer ved utgangen av perioden (1 000)	1 628 799	1 332 654	1 628 799	1 332 654
26. Gjennomsnittlig antall aksjer (1 000)	1 345 391	1 332 654	1 335 838	1 332 654
27. Resultat per aksje (kroner)	1,58	1,52	6,43	6,91
28. Resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)	1,52	1,52	6,37	6,91
29. Utbytte per aksje (kroner) ¹⁾	-	-	1,75	0,00
30. Aksjonæravkastning (%)	(1,2)	(39,2)	144,7	(65,5)
31. Direkteavkastning (%)	-	-	2,79	0,00
32. Egenkapital per aksje inkl. avsatt utbytte ved utgangen av perioden (kroner)	52,34	57,83	52,34	57,83
33. Sluttkurs ved utgangen av perioden (kroner)	62,75	27,00	62,75	27,00
34. Utvannet sluttkurs ved utgangen av perioden, korrigert for emisjon (kroner)	62,75	25,64	62,75	25,64
35. P/E (price/earnings)	10,33	4,43	9,85	3,91
36. P/B (pris/bokført verdi)	1,20	0,47	1,20	0,47
37. Børsverdi (milliarder kroner)	102,2	36,0	102,2	36,0

1) Utbytteforslag for 2009.

Se neste side for definisjoner av utvalgte nøkkeltall.

Nøkkeltall (forts.)

Definisjoner

- 1, 2, 3 Basert på nominelle verdier eksklusive lån til og innskudd fra kredittinstitusjoner og nedskrevne lån, målt mot 3-måneders pengemarkedsrente.
- 5 Sum driftskostnader i forhold til sum inntekter. Kostnader er eksklusive goodwillnedskrivninger.
- 6 Resultatet er fratrasket minoritetsinteresser og justert for periodens endring i virkelig verdi ført direkte mot egenkapitalen. Gjennomsnittlig egenkapital er beregnet med utgangspunkt i regnskapsført egenkapital fratrasket minoritetsinteresser.
- 7 Risikojustert kapitalavkastning er definert som risikojustert resultat i forhold til risikojustert kapitalbehov. Det risikojusterte resultatet gir et uttrykk for hva resultatet ville vært i en normalisert situasjon. Risikojustert kapitalbehov er nærmere beskrevet i DnB NOR-konsernets årsrapport for 2008 i kapitlet Styring i DnB NOR.
- 8 Regnskapsført kapitalavkastning er definert som periodens resultat i forhold til risikojustert kapitalbehov. Resultatet er fratrasket minoritetsinteresser og justert for periodens endring i virkelig verdi ført direkte mot egenkapitalen, samt for forskjellen mellom renter av gjennomsnittlig egenkapital og renter av risikojustert kapital.
- 10 Resultat for perioden i forhold til gjennomsnittlig risikovektet volum.
- 20 Sum midler til forvaltning for kunder i Liv og kapitalforvaltning.
- 21 Sum eiendeler og kundemidler under forvaltning.
- 23 Sum innskudd fra kunder, kundemidler under forvaltning og aksjeindeksobligasjoner.
- 27 Eksklusive minoritetsinteressers resultatandel. Beholdning av egne aksjer er trukket ut ved beregning av antall aksjer.
- 28 Eksklusive virksomhet holdt for salg og minoritetsinteressers resultatandel. Beholdning av egne aksjer er trukket ut ved beregning av antall aksjer.
- 30 Sluttkurs ved utgangen av perioden minus sluttkurs ved begynnelsen av perioden, inkludert utbytte reinvestert i DnB NOR-aksjer den dagen utbytte mottas, i forhold til sluttkurs ved begynnelsen av perioden.
- 32 Egenkapital ved utgangen av perioden eksklusive minoritetsinteresser i forhold til antall aksjer ved utgangen av perioden.
- 35 Sluttkurs ved utgangen av perioden i forhold til annualisert resultat per aksje.
- 36 Sluttkurs ved utgangen av perioden i forhold til bokført egenkapital ved utgangen av perioden.
- 37 Antall aksjer multiplisert med sluttkurs ved utgangen av perioden.

Resultat- og balanseutvikling

Resultatregnskap

	DnB NOR-konsernet				
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2009	2009	2009	2009	2008
Sum renteinntekter	12 667	13 317	14 692	17 687	22 675
Sum rentekostnader	7 061	7 577	9 038	12 054	16 496
Netto renteinntekter	5 606	5 740	5 654	5 633	6 179
Provisjonsinntekter m.v.	2 137	2 312	2 217	2 058	2 151
Provisjonskostnader m.v.	521	530	549	469	597
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	1 066	1 931	1 059	2 229	1 059
Netto gevinster på eiendeler i Vital	4 107	4 511	3 578	1 266	2 320
Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital	3 798	4 295	3 418	1 201	1 641
Premieinntekter m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	1 169	1 187	1 169	1 180	1 177
Erstatninger m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	1 240	1 177	1 101	1 096	1 312
Premieinntekter DnB NOR Skadeforsikring	221	134	149	89	-
Erstatninger m.v. DnB NOR Skadeforsikring	201	125	135	78	-
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	(49)	(284)	(471)	897	1 201
Andre inntekter	268	286	195	315	257
Netto andre driftsinntekter	3 160	3 951	2 694	5 190	4 615
Sum inntekter	8 766	9 691	8 347	10 823	10 794
Lønn og andre personalkostnader	2 493	2 454	2 417	2 553	2 416
Andre kostnader	1 446	1 672	1 843	1 823	1 802
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	718	522	632	338	1 400
Sum driftskostnader	4 657	4 648	4 891	4 714	5 618
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	19	(4)	7	4	5
Nedskrivninger på utlån og garantier	1 517	2 277	2 318	1 598	2 314
Driftsresultat før skatt	2 610	2 762	1 146	4 514	2 868
Skattekostnad	1 001	1 002	503	1 580	1 240
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt	80	0	0	0	0
Resultat for perioden	1 689	1 760	643	2 934	1 629
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)	1,58	1,63	0,90	2,32	1,52

Resultat- og balanseutvikling (forts.)

Balanser

DnB NOR-konsernet

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31. des. 2009	30. sept. 2009	30. juni 2009	31. mars 2009	31. des. 2008
Eiendeler					
Konter og fordringer på sentralbanker	31 859	29 899	58 524	58 185	51 147
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	62 317	70 346	63 789	75 977	59 717
Utlån til kunder	1 114 886	1 132 793	1 164 270	1 173 547	1 191 635
Sertifikater og obligasjoner	225 415	229 441	157 479	120 641	125 571
Aksjer	58 227	48 396	37 397	35 484	36 839
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen	21 337	20 044	18 031	16 448	16 454
Finansielle derivater	70 072	86 116	87 416	112 930	136 552
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	179 832	172 906	168 201	154 808	155 156
Investerings eiendommer	33 381	33 303	32 215	32 136	32 558
Investering i tilknyttede selskaper	2 521	2 617	2 940	3 410	2 517
Immaterielle eiendeler	7 644	8 409	7 862	8 028	8 480
Utsatt skattefordel	246	248	395	249	263
Varige driftsmidler	5 482	5 634	5 356	5 182	5 326
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	1 255	168	164	201	246
Andre eiendeler	8 979	8 727	11 380	12 017	9 236
Sum eiendeler	1 823 453	1 849 047	1 815 419	1 809 242	1 831 699
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner	302 669	297 107	233 723	230 256	178 822
Innskudd fra kunder	590 745	594 539	611 386	595 246	597 242
Finansielle derivater	53 019	68 391	66 256	78 312	95 498
Verdipapirgjeld	493 732	520 878	526 954	548 867	606 222
Forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen	21 337	20 044	18 031	16 448	16 454
Forpliktelser til forsikringstagere i Vital	193 556	191 423	189 047	187 994	184 791
Forsikringsforpliktelser, DnB NOR Skadeforsikring	704	635	552	359	-
Betalbar skatt	9 093	2 886	1 893	1 707	384
Utsatt skatt	525	5 587	5 825	5 547	5 457
Annen gjeld	12 331	16 333	28 112	13 506	15 410
Virksomhet holdt for salg	366	0	0	0	0
Avsetninger	4 923	5 057	4 992	4 923	4 918
Ansvarlig lånekapital	39 051	39 940	43 629	42 624	45 225
Sum gjeld	1 722 050	1 762 819	1 730 399	1 725 788	1 750 424
Minoritetsinteresser	2 755	3 265	4 010	3 644	4 211
Aksjekapital	16 231	13 327	13 327	13 327	13 327
Overkursfond	22 609	11 697	11 697	11 697	11 697
Annen egenkapital	59 808	57 939	55 987	54 786	52 041
Sum egenkapital	101 403	86 228	85 020	83 453	81 275
Sum gjeld og egenkapital	1 823 453	1 849 047	1 815 419	1 809 242	1 831 699

Opplysninger om DnB NOR-konsernet

Hovedkontor DnB NOR ASA

Postadresse	0021 Oslo
Besøksadresse	Stranden 21, Oslo
Telefon	03000 (fra utlandet +47 915 03000)
Internett	dnbnor.com
Organisasjonsnummer	Foretaksregisteret 981 276 957 MVA

Styret i DnB NOR ASA

Anne Carine Tanum, leder
Bjørn Sund, nestleder
Gunilla Berg
Per Hoffmann
Jørn O. Kvilhaug
Bent Pedersen
Tore Olaf Rimmereid
Ingjerd Skjeldrum
Siri Pettersen Stranden

Konsernledelse

Rune Bjerke	Konsernsjef
Bjørn Erik Næss	Konserndirektør Finans
Karin Bing Orgland	Konserndirektør Retail Norge
Leif Teksum	Konserndirektør Storkunder og internasjonal
Ottar Ertzeid	Konserndirektør DnB NOR Markets
Tom Rathke	Konserndirektør Liv og kapitalforvaltning
Liv Fiksdahl	Konserndirektør Operations
Solveig Hellebust	Konserndirektør HR
Cathrine Klouman	Konserndirektør IT

Investor Relations

Bjørn Erik Næss, Konserndirektør Finans	tlf. 22 48 29 22	bjorn.erik.naess@dnbnor.no
Per Sagbakken, leder for Investor Relations/kapitalanskaffelse	tlf. 22 48 20 72	per.sagbakken@dnbnor.no
Thor Tellefsen	tlf. 22 94 93 88	thor.tellefsen@dnbnor.no
Trond Sannes Marthinsen	tlf. 22 94 93 76	trond.marthinsen@dnbnor.no

Finanskalender 2010

Foreløpig regnskap 2009	11. februar
Generalforsamling	27. april
Eks utbytte dato	28. april
1. kvartal	29. april
2. kvartal	9. juli
3. kvartal	28. oktober

Andre kilder til informasjon

Årsrapporter

Årsrapporter for DnB NOR-konsernet er tilgjengelige på dnbnor.com. Det utarbeides egne årsrapporter for DnB NOR Bank-konsernet og Vital.

Kvartalsvise publikasjoner

Kvartalsrapporter samt en engelskspråklig publikasjon med tilleggsmasjiner for analytikere og investorer er tilgjengelige på dnbnor.com. Det utarbeides egne kvartalsrapporter for DnB NOR Bank-konsernet og Vital.

Publikasjonene kan bestilles ved å sende e-post til investor.relations@dnbnor.no.

